Ազգ
Azg
armenian daily

22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 34 (2479)

Եվրախորհուրդը արգելում է մահապատիժը անկախ կատարած հանցագործությունից

ՍՏՐԱՍԲՈՒՐԳ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 21-ին Եվրախորհրդի նախարարների կոմիտեն ընդունել է տեքստ, որով արգելվում է մահապատիժը՝ անկախ պատճառներից, ներառյալ պատերազմի ընթացքում իրագործված հանցագործությունները եւ պատերազմի անմիջական սպառնալիքի հարուցումը:

Եվրախորհրդի մամլո ծառայությունից տեղեկացնում են, որ ընդունված որոշումը ազդանշան է ուղղված ԵԽ անդամ պետություններին: ԵԽ անդամ պետությունները կարող են պաշտոնապես միանալ տեքստին՝ սկսած Վիլնյուսում մայիսի 3-ին տեղի ունենալիք ԵԽ Նախարարների կաբինետի 110-րդ հանդիպման օրվանից: Նշենք, որ ԵԽ անդամ 43 պետություններից 40-ը օրենսդրորեն արգելել են մահապատիժը, իսկ 3 պետություն՝ Հայաստանը, Թուրքիան եւ Ռուսաստանը հայտարարել են մահապատժի իրականացման մորատորիում:

ԶԼ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՄԱՍԻՆ

Հայտարարություն

Երեկ կայացած լրատվամիջոցների եւ լրագրողական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների համատեղ հավաքում ընդունվեց հետեւյալ հայտարարությունը.

ՀՀ արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանի օրերս արած հայտարարություններից պարզ է դառնում, որ չնայած բազմաթիվ բողոքներին, կառավարությունն, այնուհանդերձ, պատրաստվում է «Զանգվածային լրատվության մասին» օրենքի նախագիծը ներկայացնել Ազգային ժողովի քննարկմանը: Ըստ նախարարի, նախագծի շուրջ բարձրացված աղմուկը թյուր մեկնաբանությունների արդյունք է: Այդ տեսակետն անհիմն է եւ վիրավորական մեզ համար:

Հաշվի առնելով օրինագծում առկա մի շարք սկզբունքային հակասություններն ու թերությունները՝ մենք միանում ենք նախկինում հնչած կոչին եւ առաջարկում ենք նախագիծը չներկայացնել խորհրդարան: Հակառակ դեպքում՝ մեզ իրավունք ենք վերապահում, ելնելով տեղեկատվության ազատությունը եւ ժողովրդավարությունը սատարելու անհրաժեշտությունից, հետամուտ լինել այն պաշտոնյաների պաշտոնանկությանը, ովքեր գիտակցաբար պաշտպանելով այս նախագիծը, փորձում են երկիրը շեղել ժողովրդավարության ուղուց:

Միաժամանակ հավաստում ենք մեր պատրաստակամությունը՝ մասնակցելու իրոք ժողովրդավարական չափանիշներին համապատասխանող այլ օրինագծի մշակմանը՝ մինչ այդ շարունակելով գործել առկա օրենսդրական դաշտում:

Կոչ ենք անում հասարակությանը՝ աջակցել մեզ եւ լինել զգոն՝ թույլ չտալու որեւիցե նահանջ ազատ խոսքի ասպարեզում ձեռք բերված նվաճումներից:

Որպեսզի կառավարությունը նորից չպնդի, թե լրատվամիջոցների եւ լրատվական կազմակերպությունների հայտարարությունները մերկապարանոց են, կից ներկայացնում ենք նախագծի անընդունելի եւ հակաժողովրդավարական հիմնական հոդվածների ու դրույթների մեկնաբանությունները՝ որպես ոչ թե առաջարկություններ, այլ իբրեւ ներկայացված նախագիծը մերժելու հիմնավորում:

(«Ազգը», բազմիցս անդրադարձած լինելով այդ հիմնավորումներին, այստեղ զանց է առնում դրանց հրապարակումը):

ԴԱՎՈՍՅԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

ԱՀԿ-ին Հայաստանի անդամակցությունը նպաստավոր կլինի մեր տնտեսական հարաբերությունների զարգացման համար

Վարդան Օսկանյանի հարցազրույցը «ՌԻԱ-Նովոստի» գործակալությանը եւ գերմանական «Դոյչե Վելլե» ռադիոկայանին

– Ինչպե՞ս եք գնահատում համաշխարհային տնտեսական համաժողովի արդյունքները, եւ ի՞նչ կարող է այն տալ Հայաստանին:

– Դավոսի տնտեսական համաժողովի բնույթն այնպիսին է, որ եզրափակիչ փաստաթուղթ, որպես այդպիսին, չի ընդունվում: Այստեղ հավաքվում են աշխարհի առաջատար դեմքերը, քաղաքագետները, երկրների ղեկավարները՝ քննարկելու անցած տարվա ընթացքում համաշխարհային զարգացումները, ձեւավորված միտումները, համաշխարհային առաջընթացին ոչ միայն տնտեսական, այլեւ քաղաքական, մարդու իրավունքների, տեղեկատվական եւ համաշխարհային այլ ուղղությունների առաջընթացին խոչընդոտող խնդիրները, հայտերն ու սպառնալիքները: Կարծիքներ են փոխանակվում նաեւ ակնկալվող միտումների, նրանց հնարավոր ազդեցության գնահատումների եւ այլ համանման խնդիրների շուրջ:

Այս առումով, Հայաստանի մասնակցությունը կարեւորվում է նրանով, որ հնարավորություն ես ունենում եւս մեկ անգամ ներկայացնել գործընթացների սեփական մեկնաբանությունն ու ըմբռնումը, ինչպես նաեւ տեղեկանալու սպասվող անցուդարձերին ու միտումներին:

Այս համաժողովը նաեւ լավ առիթ է երկկողմ մակարդակով ամենատարբեր հանդիպումների ու շփումների համար:

Տես ● էջ 3

Ընդհանուր պետության գաղափարն անցյալ է

ՓԱՐԻԶ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի կարծիքով, Ղարաբաղյան կարգավորման գործում նոր փուլ է սկսվում: «Ազատության» հայկական ծառայությանը տված հարցազրույցում Մինսկի խմբի ֆրանսիացի համանախագահ Ֆիլիպ դե Սյուրմենը հաստատել է ամերիկացի համանախագահ Ռուդոլֆ Պերինայի այն հայտարարությունը, որ տարածաշրջան կատարելիք առաջիկա այցին բերելու են բացարձակապես նոր գաղափարներ, նոր գործնական առաջարկներ: «Համագործակցությունը եռանախագահների միջեւ կատարյալ է, եւ մենք հույսով ենք, որ արդյունավետ կլինի: Նախագահներ Ալիեւն ու Քոչարյանը խնդրել են մեզ հնարավորինս ակտիվ լինել: Մի քանի շաբաթ առաջ մենք հանդիպել ենք նախագահ Ալիեւի, իսկ այնուհետեւ Հայաստանի արտգործնախարար Օսկանյանի հետ եւ այժմ էլ կապի մեջ ենք երկու կողմերի հետ», նշել է ֆրանսիացի համանախագահը:

Նա տեղեկացրել է, որ համանախագահները շուտով այցելելու են տարածաշրջան ու վստահություն հայտնել, որ կարող են որոշակի արդյունքների հասնել: «Հակամարտող կողմերն աշխատում են մեր նոր առաջարկների վրա, որոնց շուրջ հույսով ենք համաձայնության հասնել: Նոր առաջարկները շատ գործնական են: Դա չի նշանակում, թե նախորդները լիովին փոխվում են: Բայց սրանք շատ կոնկրետ առաջարկներ են: Ես չեմ ասի, թե մենք հեղափոխություն ենք կատարելու, բայց մենք որոշ մտահղացումներ ունենք, որոնք բանակցությունները կդնեն ճիշտ ուղու վրա: Մենք Անկարայում արդեն խորհրդակցել ենք արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմի հետ ու մտադիր ենք տեղեկացնել նաեւ Իրանին Ղարաբաղյան կարգավորման ներկա փուլի մասին: Թեեւ Թուրքիան եւ Իրանը բանակցություններին չեն մասնակցում, բայց մենք հաշվի ենք առնում նաեւ տարածաշրջանի պետությունների շահերը, քանի որ առանց դրա հակամարտության հանգուցալուծումն անհնար է», ասել է Սյուրմենը:

Ֆրանսիացի համանախագահը շեշտել է նաեւ, որ Բուշի «չարիքի առանցքը» ամենեւին ազդեցություն չունի Ղարաբաղի հարցում Իրանի հետ խորհրդակցելու Մինսկի խմբի ծրագրի վրա: «Ընդհանուր պետության գաղափարը պատկանում է անցյալին: Մենք հավանաբար մարտին տարածաշրջան ենք գալու բարելավման, վերակառուցման առաքելությամբ», նշել է պարոն Սյուրմենը:

Ֆրանսիայի Պատվո լեգեոնի շքանշան Միշել Բագումյանին

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հրամանագրով, այդ երկրի կառավարական բարձրագույն պարգեւի՝ Պատվո լեգեոնի շքանշանի է արժանացել փարիզահայ տնտեսագետ Միշել Բագումյանը:

Վերջին տասը տարում Բագումյանը բազմիցս այցելել է Հայաստան, մասնավորապես մարկետինգի գծով կադրեր պատրաստել Երեւանի առեւտրաարդյունաբերական պալատում կազմակերպված մենեջմենթի դպրոցում: Իր ընկերոջ՝ Դանիել Երեմյանի հետ միասին որոշ նյութական օգնություն է ցույց տվել Գյումրիի եւ Լեռնային Ղարաբաղի հայրենակիցներին:

Միշել Բագումյանը ծնվել է Փարիզում, 1949 թվականին: Մասնակցել է մի շարք տնտեսական կազմակերպությունների ստեղծմանը: Ներկայումս անդամակցում է «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի Ֆրանսիայի բաժանմունքին:

Պարոն Բագումյանը ֆրանսահայ նշանավոր նկարիչ Ռիշար Ժերանյանի փեսան է. մի հանգամանք, որը նույնպես դեր է խաղացել տնտեսագետի՝ Հայաստանի հետ կապվելուն:

Անցյալ տարվա սեպտեմբերին Միշել Բագումյանին Ֆրանսիայի նախագահի կողմից շնորհվել է Արժանյաց կարգի ասպետի շքանշան՝ տնտեսության մեջ կատարած նշանակալից ներդրումի համար:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

ԱՄՆ ինը խոշոր հրեական կազմակերպություններ Բուշին հորդորում են հավելյալ օգնություն տրամադրել ցեղասպան Թուրքիային

Ամերիկայի հայկական ազգային հանձնաժողովը միացել է Ամերիկայի հունական հաստատությանը եւ Ամերիկայի քրդական տեղեկատվության համացանց կազմակերպությանը եւ միասնական վերապահություն արտահայտել 2001 թ. դեկտեմբերի 18-ի համարով թվագրված ամերիկյան ինը հրեական խոշոր կազմակերպությունների ստորագրած նամակի առիթով, որում անվերապահորեն գովք է հնչում Թուրքիայի հասցեին եւ կոչ է արվում նախագահ Բուշին՝ թուրքական կառավարությանը տրամադրել տնտեսական եւ ռազմական լրացուցիչ օժանդակություն: Հայ-հույն-քրդական համատեղ նամակում (12 փետրվարի) նշվում է, որ ինը խոշոր հրեական կազմակերպությունների որոշումը՝ խույս տալ Թուրքիայի անցյալում գործած ցեղասպանությունների եւ մարդու իրավունքների շարունակվող ոտնահարումների հիշատակումից Ամերիկայի հրեական համայնքի բարի ավանդույթներից նահանջ է:

Արամ Համբարյանը՝ Ամերիկայի հայկական ազգային հանձնաժողովի տնօրենը, ափսոսանքով ասել է, որ հրեական կազմակերպությունները՝ պաշտպանելով ցեղասպանություն իրականացրած Թուրքիային, վտանգում են հայ-հրեական ամուր կապերը:

Ամերիկայի հայկական ազգային հանձնաժողովից **«Ազգին»** ուղարկված մեկ այլ նամակում նշվում է, որ ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի թուրքական հարցերով հանձնախմբի համանախագահ Ռոբերտ Վաքսլերն անցյալ շաբաթ ներկայացրել է օրինագիծ, որում կարեւորվում է Թուրքիայի եւ Իսրայելի միջեւ քաղաքական, տնտեսական, մշակութային կապերի ամրապնդումը, ռազմավարական համագործակցության խորացումը:

Վաքսլերի գլխավորած կոնգրեսականների պատվիրակությունը ժամանել է Թուրքիա, որտեղ նախատեսված են հանդիպումներ նախագահ Սեզերի, վարչապետ Էջեւիթի, արտգործնախարար Ջեմի, խորհրդարանի նախագահ Իզգիի, այլ բարձրաստիճան պաշտոնյաների հետ: Վաքսլերը ծրագրում է հանդիպել Թուրքիայի հույն, հրեա եւ հայ համայնքների կրոնական առաջնորդների հետ:

Ֆրանսիայի վարչապետը առաջադրվել է նախագահության թեկնածու

ՓԱՐԻԶ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ֆրանսիայի վարչապետ Լիոնել Ժոսպենը առաջադրվել է նախագահի պաշտոնի թեկնածու Սոցիալիստական կուսակցության կողմից: Համաձայն «Ռոյթեր» գործակալության, նախագահական ընտրությունների առաջին փուլը Ֆրանսիայում կկայանա ապրիլի 21-ին: Հասարակական կարծիքի հարցումները ցույց են տալիս Ժոսպենի եւ նախագահ Շիրակի մոտավորապես հավասարաչափ ժողովրդականություն: Վերջինս եւս քվեարկվելու է առաջիկա ընտրություններում:

Լոնդոնի հավաքին մասնակցում է նաեւ Հայաստանը

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Փետրվարի 21-ին Լոնդոնում սկսվել է ամենաաղքատ երկրների պարտքի մարմանը նվիրված խորհրդաժողովը, որին մասնակցում են նաեւ Հայաստանի ներկայացուցիչները: Ըստ «Ազատության», դոնոր երկրները եւ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունները կարող են կրճատել այդ երկրների պարտքերը երկու երրորդով:

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

«Մեզ մտահոգում է Հայաստանի ապագան. այստեղ են մեծանում մեր երեխաները»

Այսպես են մտածում ռամկավար ուսանողները

Ստեփանավան եւ Տաշիր քաղաքներում ՌԱԿ ակումբները վաղուց են ստեղծվել եւ գործում, իսկ կուսակցության փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանի եւ գործիչ Կարեն Կակոյանի այցը կուսակցական ընկերներին հանդիպելու եւ ռամկավար դառնալ ցանկացողներից ուխտն ընդունելու նպատակ ուներ: Ի դեպ, երկու քաղաքում էլ նորագիրներն այն մարդիկ էին, ովքեր կուսակցության ղեկավարների նախորդ հանդիպմանը ներկա էին եղել եւ, նրանց դավանած գաղափարներն ու գործելակերպն իրենց մոտ համարելով, պարտքով վերականգնելու նրա քաղաքականությունից, ինչը նաեւ ռամկավարների գաղափարախոսության հիմնական առանցքն է:

Ստեփանավանի ակումբը համալրվեց 21 նոր անդամներով, իսկ կուսակցական անդամատոմսեր ստացան 15 ռամկավարներ:

«Տաշիր» ակումբին անդամակցել ցանկացողները 12 տաշիրցիներ էին, մարդիկ, որոնցից յուրաքանչյուրն իրեն այս երկրի տերն է համարում եւ համոզված է, որ երկրի բարեկեցիկ ապագան կերտելու համար ինքն անելիք ունի:

ցանկություն էին հայտնել անդամակցել ՌԱԿ-ին: Կուսակցության փոխատենապետն ուրախությամբ նշեց, որ ռամկավարներն օրեցօր ավելի շատ համակիրներ են ձեռք բերում: Հատկանշական է, որ նրանց թիվն ավելանում է չնայած կուսակցության անդամներն այսօր իշխող պաշտոններ չեն զբաղեցնում: Իսկ դա փաստում է նորագիրների ազնիվ մղումները: Ստեփանավանում, օրինակ, Հարություն Առաքելյանին ուղղված հարցերը վերաբերում էին ՌԱԿ եւ ՀՌԱԿ փոխհարաբերություններին, հարց հնչեց նաեւ կապված ներկայիս նախագահին գալիք ընտրություններին սատարելու ՌԱԿ հայտարարության հետ: Կուսակցության փոխատենապետը գալով հիշեց 90-ականների սկիզբը, երբ սփյուռքահայ ռամկավարների փորձը՝ հայրենիքում ներդրումներ կատարելու, ձախողությամբ ավարտվեց: Քաղաքական ասպարեզում կայունության եւ առողջ մթնոլորտի ապահովումն այսօր գերխնդիր է մեզ համար, որն իր հետ կբերի ինչպես ռամկավար, այնպես էլ սփյուռքահայ այլ գործարարների վստահությունը, հետեւաբար նաեւ ներդրումները: Երկրի հիմնովին խախտված տնտեսության վերականգնմամբ միայն կարելի է բարեկեցիկ ապագայի հասնել: Այստեղից էլ բխում է նաեւ մյուս հարցի պատասխանը. գործող նախագահին սատարելու դիրքորոշումը բխում է երկրի տնտեսությունն ապասական ճանապարհին:

Այս առումով նրանք կարեւորում էին իրենց ակումբի գոյությունը, որը համախմբելով երկրի ճակատագրով մտահոգված մարդկանց՝ կփորձի գործուն մասնակցություն ունենալ տեղական եւ, ինչու չէ, հանրապետական նշանակության խնդիրների լուծման հարցում:

ՀՌԱԿ փոխատենապետը ողջունեց նրանց պատրաստակամությունը եւ նշեց, որ իրոք, շատ դեպքերում կրավորական կեցվածքն է, որ ոչ ցանկալի հետեւանքներ է բերում: Ուստի կարեւոր է, որ գալիք ընտրություններին ընտրողը չվաճառի իր ձայնը շաքարավազով կամ լոբով, այլ ընտրի նրանց, ովքեր նույն լոբին ու շաքարը սեփական աշխատանքով ստեղծելու հնարավորություն կապահովեն: Այլապես կընտրվեն այնպիսիք, ինչպիսիք ներկա խորհրդարանում մեծամասնություն են:

Ի դեպ, ռամկավարությունն ընտրում են ոչ միայն հայերը: «Տաշիր» եւ «Ստեփանավան» ակումբներն ունեն նաեւ ռուս անդամներ: Տաշիրում ծնված Շառոլա Ֆեդոսեյան, օրինակ, իր անդամակցությունը ՀՌԱԿ-ին այսպես բացատրեց. «Ինչպես ռամկավարները, ես էլ սրտացավությամբ եմ վերաբերվում իմ երկրի ճակատագրին: Ուստի այս կուսակցության միջոցով ցանկանում եմ մասնակցել իմ եւ երեխաներիս հայրենիքի ճակատագրին»:

Մ. Հ.

Սերժ Սարգսյանի հանդիպումները Կիպրոսում

Նիկոսիայից մեր թղթակից Ջորջ Տեր Բարթողը տեղեկացնում է, որ Կիպրոսի եւ Հայաստանի պաշտպանության նախարարների հանդիպումները նպատակ ունեն ամրապնդելու երկու երկրների զինված ուժերի փոխհարաբերությունները: Իր հրավերով հնգօրյա պաշտոնական այցով Կիպրոս ժամանած Հայաստանի պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանին Լառնակայի օդանավակայանում դիմավորելուց հետո, Կիպրոսի պաշտպանության նախարար Հասիկոսը նշել է, որ Կիպրոսը շարունակելու է արդիականացնել իր պաշտպանական համակարգը նվաճողական քաղաքականություն վարող երկրներին իրենց մտադրությունից հետ պահելու նպատակով, քանի որ անցյալի փորձը ցույց է տվել, որ հեշտ չի բանակցությունների միջոցով կարգավորել կղզու վաղեմի խնդիրը, որն առավել բարդացել է 1974 թվի թուրքական զինվորական ներխուժման հետեւանքով:

Նա ընդգծել է, որ Սարգսյանի ժամանումը համընկնում է այնպիսի վճռական մի ժամանակաշրջանի հետ, երբ միջազգայնորեն միջոցներ են ձեռք առնվում լուծում գտնելու կղզու խնդրին նախքան Եվրամիության անդամակցելը:

Հայաստանի պաշտպանության նախարարն իր կողմից շեշտել է վիճելի հարցերը բանակցությունների միջոցով լուծելու անհրաժեշտությունը եւ ավելացրել. «Մենք գիտենք, թե ինչ է նշանակում պատերազմ եւ հնարավոր ամեն ինչ անում ենք, որպեսզի խաղաղ ձեւով հարթվեն բոլոր խնդիրները: Բայց եթե ուժեղ բանակ չունես, շատ բան չես կարող անել»:

Սերժ Սարգսյանն այնուհետեւ այցելել է Կիպրոսի ազգային պահակախմբի գլխավոր շտաբ, որտեղ հակիրճ ելույթով հանդես է եկել պահակախմբի հրամանատար գնդապետ Ֆլորակիսը: Այնուհետեւ նա այցելել է կղզու հյուսիսային եւ հարավային մասերը բաժանող «կանաչ սահմանագիծը»:

Այսօր, ըստ Տեր Բարթողի լրատվության, Հայաստանի պաշտպանության նախարարն առանձին հանդիպումներ է ունենալու նախագահ Քլերիդեսի, Ներկայացուցիչների պալատի նախագահի եւ արքեպիսկոպոս Քրիսոստոմոսի հետ: Նա ծաղկեպսակ է դնելու Նիկոսիայի կենտրոնական բանտերին կից գտնվող «բանտարկված գերեզմաններ» մակագրությամբ հուշապատին, որի երկայնքով թաղված են 1955-59 թթ. հակագաղութացման պայքարի գլխավոր առաջնորդները: Նախարարը նաեւ հանդիպելու է կղզու հայ համայնքի հասարակական, քաղաքական եւ կրոնական ներկայացուցիչների հետ, եւ այցելելու է Մելգոնյան կրթական հաստատություն:

Շաբաթ օրը նա հիմնականում անցկացնելու է շրջագայելով կղզու տեսարժան վայրերը, որոնց թվում նաեւ՝ Սուրբ Մակարի վանքը:

Երեկ ուշ երեկոյան երկու նախարարներն ստորագրեցին երկկողմանի համաձայնագիր զինվորական եւ տեխնիկական համագործակցության մասին, որից հետո Հասիկոսը ճաշկերույթ տվեց ի պատիվ Ս. Սարգսյանի եւ ուղեկցող պատվիրակության:

Նախարարը Կիպրոսից մեկնելու է կիրակի օրը:

Նոր նշանակումներ Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնում

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍԲ. ԷՋՄԻԱԾԻՆ, ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ. Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի Հայրապետական տնօրինությամբ նոր նշանակումներ են կատարվել Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի կառույցներում եւ թեմերում:

Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցու Սյունյաց թեմի առաջնորդ Տ. Աբրահամ եպս. Մկրտչյանը նշանակվել է Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի (ՔԴԿ) խորհրդի նախագահ՝ շարունակելով կատարել թեմակալ առաջնորդի պարտականությունները:

Մեկ այլ տնօրինությամբ Սեւանի Վազգենյան դպրանոցի տեսուչ Տ. Բագրատ աբղ. Գալստանյանը նշանակվել է Տեղեկատվական համակարգի խորհրդի նախագահ:

Տ. Սարգիս քհն. Ջոփուրյանը, Տ. Մաղաքիա քհն. Օհանյանը եւ Տ. Վաչե քհն. Հայրապետյանը ծառայության են կոչվել Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմում: Թեմակալ առաջնորդ Տ. Եզրաս եպս. Ներսիսյանի տնօրինությամբ քահանաները իբրեւ հոգեւոր հովիվներ իրենց ծառայությունն են բերելու Ս. Պետերբուրգում, Վոլգոգրադում եւ Աստրախանում:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐՍ

Կկանոնակարգվի հուղարկավորությունը

Կառավարությունում երեկ քննարկված եւ հաստատված հարցերից մեկին, մեզանից անկախ, բոլորս ենք առնչվելու: Խոսքը «Հուղարկավորության մասին» օրենքի նախագծի մասին է, որը ներկայացնող քաղաքաշինության նախարար Դավիթ Լոքյանը տեղեկացրեց, որ այս փաստաթղթի պատրաստման աշխատանքները տեւել են 8 ամիս, եւ դրա անհրաժեշտությունը զգացվում էր: Օրենքի նախագիծը կանոնակարգում է թաղման, գերեզմանոցների հետ կապված մի շարք՝ հողատարածքների տրամադրման, չափսի, հուղարկավորության եւ այլ հարցեր: Մասնավորապես գերեզմանոցները կունենան իրենց ժամանակավոր սխեմաները, որտեղ նշված կլինեն ըստ հերթականության եւ հասկացման ենթակա տարածքները: Փաստաթղթում արծարծված է նաեւ դիակիզման հարցը, որի առնչությամբ սակայն պետք է ընդունվի առանձին օրենք: Իսկ այս օրինագծին պետք է հաջորդի մի քանի կարգերի ընդունումը:

Դավիթ Լոքյանը տեղեկացրեց, որ գերեզմանոցների խնդիրը շատ սուր է: Ներկայումս Երեւան քաղաքում 450 հա տարածք է տրամադրված դրանց, սակայն որոշվել է եւս 2 գերեզմանոցի համար տեղ հատկացնել:

Քաղաքաշինության նախարարի ներկայացրած մյուս հարցն առնչվում էր աղետի գոտու ժամանակավոր կացարաններում բնակվող շուրջ 1000 ընտանիքներին: Դրանք որեւէ առնչություն չունեն աղետի գոտու հետ, սակայն երկրաշարժին հաջորդած տարիներին եկել եւ հաստատվել են Գյումրի, Սպիտակ, Վանաձոր, Ստեփանավան քաղաքներում: Պետությունը նրանց հանդեպ որեւէ պարտավորություն չունի, սակայն նկատի ունենալով տնակային թաղամասերի առաջացման բացասական հետեւանքները, կառավարությունը որոշել է այդ ընտանիքներին որպես բնակվարձ 2 տարի ժամանակահատվածում տրամադրել ամսական 10 հազար դրամ: Ընդհանուր գումարը կկազմի 120 մլն դրամ: Իսկ նրանց բնակարան տրամադրելու հարցը կլուծվի աղետի գոտու բնակիչներին ամբողջությամբ բնակարանով ապահովելուց հետո:

Գիտության եւ կրթության նախարար Լեւոն Մկրտչյանը տեղեկացրեց, որ կառավարությունը հաստատել է պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում սահմանված տեղերի համար մասնագիտական ցանկը: Լինելու են երեք տեսակի տեղեր. անվճար՝ պետական պատվերով, վճարովի՝ պետական պատվերով, վճարովի՝ ըստ բուհի հնարավորության:

Այս եւ ընդհանրապես բարձրագույն կրթության բոլոր խնդիրների կարգավորման նպատակով նախապատրաստվում է նոր՝ «Բարձրագույն կրթության մասին» օրենքը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Այլընտրանքային տարբերակ ոչ միայն ՀԱԷԿ-ի, այլեւ Մեծամոր քաղաքի համար

Չարչրկված է ՀԱԷԿ-ի փակման հարցը: Եվրախորհուրդը պնդում է, որ պետք է փակվի, հայկական կողմն ասում է՝ դեռ պատրաստ չենք: Երկար բանակցություններից հետո եկել են համաձայնության՝ ՀԱԷԿ-ը փակել, եթե Հայաստանում կլինի նրան համարժեք հզորություն՝ անտեսելով մարդու իրավունքների գործոնը:

Ինձ, ինչպես շատ-շատերին մտահոգում է նաեւ մեկ այլ հարց, որը կարծես թե չեն ուզում տեսնել մարդիկ, ովքեր զբաղվում են այս խնդրով:

Հայտնի է, որ ՀԱԷԿ-ում եւ դրան օժանդակ ձեռնարկություններում միասին աշխատում է մոտ 3000 մարդ, որոնց մեծ մասը Մեծամոր քաղաքի բնակիչներն են: 60-ական թթ., երբ սկսվեց ատոմակայանի շինարարությունը Մեծամորում, հավաքվեցին հանրապետության եւ միության տարբեր ծայրերից մասնագետներ, որոնք էլ քաղաքի առաջին բնակիչներն էին, այդպես դրվեց էներգետիկների քաղաքի հիմքը, ձեւավորվեցին ավանդույթներ, մեծացան սերունդներ, որոնց մի զգալի մասն իր ապագան տեսնում էր ատոմակայանում, ստանալով համապատասխան կրթություն՝ սիրով համալրում եւ թարմացնում էին կայանի ինժեներատեխնիկական բանակը:

Հայտնի է, որ մեր հանրապետությունը միշտ այլի է ընկել բնակչության մեջ բարձրագույն կրթություն ունեցողների մակարդակով, իսկ Մեծամորն այդ հարցում, եթե ոչ առաջինը, ապա առաջիններից է հանրապետությունում, եթե դիտարկենք բնակչության տոկոսային հարաբերությամբ:

Փաստարկներ շատ կարելի է բերել, ամեն տարի մոտ 12 հազարանոց քաղաքից հարյուրավոր ուսանողներ են մեկնում մայրաքաղաք, Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի եւ ՀԱԷԿ-ի նախաձեռնությամբ հիմնադրվել է քաղաքում վարժարան, որտեղ ապագա ինժեներներ են պատրաստվում: Ավելորդ չէ նշել, որ ատոմակայանի ինժեներատեխնիկական կազմը շատ բարձր մակարդակի վրա է, ոչ միայն հանրապետության մասշտաբով, որին հասնում են կայանում ձեւավորված ուսումնավարժական մեծ բազայի առկայության շնորհիվ, որը հագեցած է ժամանակակից տեխնոլոգիաներով: Այսպես կարելի է երկար թվարկել: Հարց է ծագում՝ ի՞նչ պետք է անեն այս մարդիկ, երբ փակվի ՀԱԷԿ-ը, ու՞ր պիտի գնա քաղաքի բնակչությունը՝ գտնելու հացն հանապազօրյա: Ոչ միայն ատոմակայանի աշխատողներն են ցվարած սպասում այս խնդրի հանգուցալուծմանը, այլեւ քաղաքի առեւտրի եւ սպասարկման ոլորտի մարդիկ, որոնց աշխատանքի պիկը լինում է ՀԱԷԿ-ում աշխատավարձի վճարման օրերին:

Իհարկե, որքան էլ չենք ուզում հավատալ, կայանը փակելու հետ մեկտեղ կմեծանա արտագաղթողների բանակը, եւս մեկ լքված բնակավայր կունենանք մեր երկրում:

Կարծում եմ, մի երկիր, որը որդեգրել է բարձր տեխնոլոգիաներով զարգանալու ապագա, իրավունք չունի այսպես վարվելու մասնագետներով հարուստ քաղաքի հետ:

Ես բազմաթիվ մարդկանց անունից ուզում եմ դիմել մեր հարգարժան պարոններին, որոնք զբաղվում են այս խնդրով. «Արդյոք ճիշտ չէ՞ք համարում ՀԱԷԿ-ի փակման, դրան համարժեք հզորությունների որոնման կողքին առաջ քաշել միաժամանակ մեծամորցիների համար այլընտրանքային աշխատատեղերի խնդիրը, թե դեռ շարունակվում է ամեն ինչ քանդելու եւ ոչինչ չսարքելու մեզ շատ լավ հայտնի փորձը»:

ԱՐՏԵՄ ՆԻԿՈՅԱՆ,
ՀՌԱԿ «Մեծամորի» ակումբ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ժԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ»-ի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ընթացիկ

Լրագրողները մերժում են նոր օրենքը

Եվ ներկայացնում իրենց հիմնավորումները

Երեկ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները եւ լրագրողական մի շարք հասարակական կազմակերպություններ «Պրոմեդիա», «Ինտերնյուս», Երեւանի մամուլի ակումբ, Հայաստանի ժուռնալիստների միություն, Հետաքննող լրագրողների ընկերակցություն, Քաղաքացիական հասարակության զարգացման միություն եւ ուրիշներ, հավաքվել էին իրենց դիրքորոշումը «Զանգվածային լրատվության մասին» օրենքի կապակցությամբ արտահայտելու համար: Որ այս օրինագիծը մերժելի է, որեւէ տարակարծություն չէր առաջացնում: Հավաքը բացելով՝ «Պրոմեդիայի» տնօրեն Պիտեր Այսխարդը նշեց, որ այս օրինագիծն ահազանգ է եւ հետընթաց: Ամենաանհեթեթ պահանջը լրատվամիջոցների լիցենզավորմանն ու պետական հսկողությանն է վերաբերում:

Երեւանի մամուլի ակումբի նախագահ Բորիս Նավասարդյանը տեղեկացրեց, որ երկրի նախագահին տրված այն բացատրությունը, թե երկու նախագծերի միաձուլումն է այս նախագիծը, ճիշտ չէ: Նման բան տեղի չի ունեցել: Ավելին, արդարադատության նախարարության նախնական նախագիծն արդեն անցել էր փորձաքննություն եւ շատ լուրջ դիտողություններ ստացել: Սակայն դա չի խանգարել երկրորդ նախագծից որոշ ոչ էական դրույթներ վերցնելով հայտարարել, որ սա երկու նախագծերի միատեղում է: Նոր նախագծի վերաբերյալ դիտողություններն այնքան շատ են, որ միանշանակ է դառնում շրջանառությունից հանելու անհրաժեշտությունը, ինչի մասին խորհրդակցություն հրավիրած կազմակերպությունները պատրաստել էին հայտարարության տեքստ:

Երեւանի մամուլի ակումբի փոխնախագահ Մեսրոպ Հարությունյանն էլ, իր հերթին մասնանշելով եվրոպական կոնվենցիայի 10-րդ հոդվածը, նշեց, որ օրենքի նախագիծն արդեն իսկ չի բավարարում այդ հոդվածի պահանջը, ուստի չի կարող դրական եզրակացություն ստանալ Եվրախորհրդի հանձնաժողովի կողմից: Ըստ այդ հոդվածի, յուրաքանչյուր ոք իրավունք ունի իր կարծիքն արտահայտել առանց պետության միջամտության, իսկ լիցենզավորումը նախատեսված է միայն ռադիոյի եւ հեռուստատեսության, այլ ոչ թե մամուլի համար: Եվրախորհրդի փորձագետը դիտողություն է արել հենց լիցենզավորման առնչությամբ, որը սակայն նախարարության ներկայացրած վերջնական նախագծում հաշվի չի առնվել:

«Ազգ» օրաթերթի խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը ներկաներին հիշեցրեց, որ այս օրենքը շրջանառությունից հանելու հայտարարություն արդեն մեկ անգամ Մամուլի ազգային ակումբում եղել է, եւ նոր հայտարարություն օրենքի դրույթների վերաբերյալ առանձին-առանձին դիտողություններով ընդունելը նպատակահարմար չէ: Հարկ է պարզապես ընդունել հակիրճ հայտարարություն՝ օրենքը շրջանառությունից հանելու մասին եւ դրան կից, ըստ հոդվածների, համապատասխան հիմնավորմամբ: «Ազգի» խմբագիրը վիրավորական համարեց այն փաստը, որ Եվրախորհրդի փորձագիտական եզրակացությանն ենք դիմելու, մինչդեռ մենք ունենք ժողովրդավարական ավանդույթ եւ կարող ենք հստակ ասել, որ այս օրենքը չի տեղավորվում ժողովրդավարական գործընթացների տրամաբանության մեջ: Նա սակայն ընդգծեց, որ այս օրենքը մերժելը չի նշանակում, թե լրատվամիջոցները դեմ են ոլորտը կարգավորող օրենքի ընդունմանն ընդհանրապես:

Վերոնշյալ տեսակետի վերաբերյալ դրական կարծիք արտահայտեց Քաղաքացիական հասարակության զարգացման միության նախագահ Մարկ Գրիգորյանը, նշելով, որ եթե լրատվամիջոցները համաձայնեն հոդված առ հոդված քննարկում սկսել, ապա կարող են հայտնվել ծուղակում, որովհետեւ դա կնշանակի, որ օրենքը նրանք ընդունում են:

Օրենքը սկզբունքորեն շրջանառությունից հանելու օգտին արտահայտվեց «Նովոյե վրեմյա» թերթի խմբագիր Ռուբեն Սաթյանը, իսկ «Նոյյան տապան» լրատվական գործակալության տնօրեն Տիգրան Հարությունյանն առաջարկեց մինչ Եվրախորհրդի փորձագետների կողմից քննարկումները մամուլում անընդհատ ահազանգ հնչեցնել դրա վտանգավորության մասին: Մեկ այլ առաջարկով հասարակությանը նույնպես պետք է մասնակից դարձնել այս գործընթացին, քանզի սա լոկ լրատվամիջոցների խնդիրը չէ:

Քննարկման արդյունքում ի վերջո ընդունվեց հայտարարություն՝ (տես էջ 1) «Զանգվածային լրատվության մասին» օրենքը շրջանառությունից հանելու մասին եւ դրան կից ներկայացվեցին համապատասխան դիտողություններն առանձին հոդվածների վերաբերյալ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ԱՌԱԳԱՍՏ»

Աղամալ Հարությունյանին՝ 2 տարվա պայմանական ազատազրկում

«Առագաստ» սրճարանում տեղի ունեցած սպանության գործով դատավարությունն ավարտվեց: Երեկ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանում ընթերցվեց դատավճիռը, որով ամբաստանյալ Աղամալ Հարությունյանը դատապարտվեց 2 տարվա ազատազրկման՝ անզգույշ սպանություն կատարելու համար: Սա՝ համաձայն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 103-րդ հոդվածի: Սակայն այս հոդվածով սահմանված պատժաչափն, ըստ էության, չի կիրառվելու. ամբաստանյալը պայմանականորեն է կրելու իր պատիժը, պարզապես 1 տարի շարունակ գտնվելու է իրավապահների հսկողության տակ՝ որպես փորձաշրջան, եւ, համաձայն իր ստորագրության, չի հեռանալու հանրապետությունից: Փաստորեն ամբաստանյալի նկատմամբ կիրառվեց հենց այն պատիժը, որն ավելի վաղ պահանջել էր մեղադրող Էդուարդ Սարիկյանը:

Դատավոր Մնացական Մարտիրոսյանն իր դատավճիռը հիմնավորեց այն հանգամանքով, որ ՀՀ նախագահի անվտանգության ծառայության աշխատակից Աղամալ Հարությունյանը մինչ այդ դատված չի եղել, նրա անձին առնչվող բնութագրերը եղել են դրական եւ այլն: Այնպես որ, «նպատակահարմար չէ, որ նա ազատազրկմամբ կրի իր պատիժը»: Դատավորն այս առումով լիովին բավարար համարեց հանրապետությունից չհեռանալու ամբաստանյալի ստորագրությունը:

Անաչառությունը պահպանելով՝ չենք կարող ասել, թե դատավճիռը դրական ընդունելության արժանացավ դատավարությանը մշտապես մասնակցող զանգվածի կողմից: Դատավճռին առնչվող արձագանքներում հատկապես շոշափվում էր մեղադրող էդ. Սարիկյանի անունը: Պատճառը նրա որդեգրած քաղաքականությունն ու մարտավարությունն էին՝ դատավարության սկզբից ի վեր. սկզբում ընդամենը որպես անկամություն ու «լղոզվածություն» որակվող նրա դիրքորոշումը դատավարության ավարտին դրսեւորվեց կողմնապահությամբ: Դատավորն էլ «շտապեց» ընդառաջ գնալ նրա առաջարկած պատժաչափին: Շուրջ 2 ամիս տեւած այս դատավարության նկարագրությունն ավարտելով՝ նշենք, որ դատավճռի արձակման օրը դահլիճից բացակայում էին բոլոր նրանք, ովքեր գալիս էին պաշտպանելու, աջակցելու տուժողի իրավահաջորդ Անդրանիկ Պողոսյանին: Դահլիճում չէին նաեւ սպանված Պողոս Պողոսյանի եղբայրը եւ նրա փաստաբան Ռուբեն Սահակյանը...

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

«Հոկտեմբերի 27». Ցուցմունքների հրապարակման փուլի ավարտին

«Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարությունն այս շաբաթ որեւէ առաջընթաց չարեց: Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, սկսած անցյալ շաբաթվանից եւ ներառյալ երեկվա դատական նիստը՝ մյուս ամբաստանյալների համար հրապարակվում էին Էդիկ Գրիգորյանի ցուցմունքները: Երեկվա դատական նիստում ցուցմունքների երկարատեւ ու ձանձրալի հրապարակումն, ըստ էության, ամփոփվեց: Երկուշաբթի օրվա դատական նիստը հագեցած կլինի աշխուժությամբ:

Ա. Բ.

Հայաստանում ազգային փոքրամասնությունները մշակութային պալատ են ուզում կառուցել

Երեկ Հայաստանի ազգային փոքրամասնությունների համակարգող խորհուրդն իր հերթական նիստին առաջին անգամ հրավիրել էր լրագրողների:

ՀՀ նախագահի մշակութային հարցերով խորհրդական Ռազմիկ Դավոյանի գլխավորությամբ նման նիստեր գումարվում են արդեն երկու տարի՝ ի մի բերելով համայնքների խնդիրները:

Երեկվա քննարկման գլխավոր նյութն ազգային փոքրամասնությունների մշակույթի պալատի կառուցման հարցն էր: Այս նպատակին ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչները կամենում են ուղղել ՀՀ բյուջեից իրենց հասկացվող գումարները եւ որոշ հասկացումներ իրենց հայրենի երկրներից: Այնպես որ, համակարգող խորհուրդը որոշեց Երեւանում տարածք հատկացնելու խնդրանքով դիմել ՀՀ վարչապետին: Որոշմանը դեմ քվեարկեց միայն ասորիների ներկայացուցիչը՝ պատճառաբանելով, թե ազգային, մշակութային ծրագրեր իրականացնելու փոխարեն պետության հատկացրած միջոցներով պետության համար շենք կառուցելն անիմաստ է: Սակայն փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների մեծ մասը համոզված է, որ եթե լինի հատուկ շենք, իրենք առավել նշանակալի միջոցառումներ կունենան, ինչին էլ կարելի է զոհել երկու-երեք տարվա ֆինանսական միջոցները:

Լ. Գ.

ԱՀԿ-ին Հայաստանի անդամակցությունը նպաստավոր կլինի մեր տնտեսական ...

Սկիզբը էջ 1

– Ձեր կարծիքով, Նյու Յորքի համաժողովը դարձա՞վ Հայաստանի՝ համաշխարհային տնտեսական գործընթացներին եւ, մասնավորապես, Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությանը ինտեգրացմանն ուղղված եւս մեկ քայլ:

– Ինչպես արդեն նշեցի, ՀՏՀ-ն այլ խնդիրներ է արծարծում, քան կոնկրետ մեկ երկրի որեւէ մասնավոր հարց: Եվ այդ առումով, կարծում եմ ճիշտ չէր լինի ակնկալել այս համաժողովից նման արդյունք:

– Ինչպե՞ս կկարգավորվեն Հայաստանի եւ Թուրքիայի փոխհարաբերությունները Հայաստանի ԱՀԿ-ին անդամակցության դեպքում: Այդ առնչությամբ չէի՞ք կարող ավելի մանրամասն կանգ առնել Ձեր եւ Ձեր թուրք գործընկերոջ՝ Իսմայիլ Ջեմի հետ հանդիպման վրա:

– Կարծում եմ, որոշակի ճշգրտման կարիք կա: ԱՀԿ-ին անդամակցումը ենթադրում է որոշակի առեւտրատնտեսական համակարգի ու մեխանիզմների ընդունում անդամ երկրների կողմից: Ուղղակի առնչություն երկու երկրների միջեւ քաղաքական հարաբերությունների հաստատմանը այս կազմակերպությունը չունի: Հայաստանի անդամակցությունից հետո, ԱՀԿ-ի կանոնադրության սահմաններում, Թուրքիան որոշակիորեն պարտավորված կլինի բարելավելու տնտեսական հարաբերությունները Հայաստանի հետ:

Իմ թուրք գործընկերոջ հետ հանդիպումը, ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, օգտակար էր եւ արդյունավետ: Այս պահին նպատակահարմար չեմ գտնում որեւէ լրացուցիչ մանրամասն տալ:

– Ունա՞կ է արդյոք գլոբալիզացիան Հայաստանում հանգեցնել այնպիսի կորուստների, որոնք հնարավոր չի լինի վերականգնել, օրինակ այնպիսիներին, ինչպիսիք են ազգային հիմքերն ու ավանդույթները, յուրօրինակ մշակույթը: Բացի այդ, չե՞ն ոտնահարվի արդյոք հայ գործարարների իրավունքները՝ կապված Հայաստանի ինտեգրացման հետ համաշխարհային տնտեսությանը:

– Յուրաքանչյուր ազգ ինքը պետք է պայքարի իր ազգային հիմքերն ու ավանդույթները, յուրօրինակ մշակույթը պահպանելու համար: Դրանց կորուստը չի կարող լինել ուղղակի հետեւանքը գլոբալիզացիայի: Այստեղ խնդիրն ավելի ինքնաճանաչման, ինքնագիտակցման միջոցով ինքնությունը պահպանելն է եւ համաշխարհային գործընթացներում սեփական տեղի ճշգրտումը, քան գլոբալիզացիոն գործընթացներին ընդդիմանալու միջոցով առաջընթացի ընձեռած հնարավորություններից չօգտվելը: Որքանով մեր ժողովուրդը լավ է ճանաչում սեփական մշակույթն ու արժեքները եւ գործուն միջոցներ է ձեռնարկում աճող սերնդին դա ներկայացնելու, այնքանով դա կորցնելն ավելի դժվար կլինի:

Ինչ վերաբերում է գործարարների իրավունքներին, ապա զարգացման պատմությունը ցույց է տվել, որ պաշտպանական մեխանիզմների կիրառումը տնտեսության մեջ վաղ թե ուշ հանգեցնում է սուր ճգնաժամերի: Այս տեսակետից, գործարարների իրավունքների պաշտպանության խնդիրներն ավելի բարձր մակարդակի վրա են դրված այսօր հենց գլոբալիզացիոն գործընթացների հետեւանքով:

– Հայաստանը կողմնակից է Հարավային Կովկասի հակամարտությունների խաղաղ լուծմանը եւ միաժամանակ տարածաշրջանում տնտեսական համագործակցության զարգացմանը: Ինչքանո՞վ է այսօր ռեալ նման դիրքը՝ հաշվի առնելով տարածաշրջանում մեր հարեւանների ունեցած դիրքորոշումն այդ հարցի վերաբերյալ:

– Այո, ճիշտ եք, Հայաստանը հանդես է գալիս տարածաշրջանային համագործակցության օգտին՝ հաշվի առնելով հիմնականում մեր տարածաշրջանի՝ որպես մեկ միավոր առավել արդյունավետ գործելու պարագան: Պետք է նկատեմ, որ այսօր մեր մոտեցումը պաշտպանում է նաեւ միջազգային հանրությունը եւ ակտիվորեն ծրագրեր է առաջադրում եւ իրականացնում հենց այդ կտրվածքով: Իհարկե, հակամարտությունների կարգավորումը, օրակարգից հանելով խնդրահարույց հարցերը, միանշանակորեն նոր հորիզոններ կբացեր երեք հանրապետությունների համագործակցության համար:

– ՀՀ նախագահի հրամանագրով Հայաստանի արտաքին տնտեսական գործունեությունը կարգավորվում եւ կոորդինացվում է ՀՀ արտաքին գործերի նախարարության կողմից: Ձեր կարծիքով, ինչքանո՞վ է արդյունավետ նախարարության գործունեությունն այդ ասպարեզում:

– ԱԳՆ-ի վրա դրված է հիմնականում համակարգումը, իսկ գործնական աշխատանքն իրականացվում է ճյուղային նախարարությունների կողմից: Միայն այս ընդհանուրի համատեքստում կարելի է գնահատական տալ, թե որքանով է արդյունավետ եղել արտաքին տնտեսական գործունեությունը: Այնուամենայնիվ, պետք է հստակորեն արձանագրել, որ էական տեղաշարժ եղել է: Անցյալ տարի միայն երկու խոշոր միջոցառում է անցկացվել՝ Համաշխարհային բանկի հետ մեկտեղ Նյու Յորքում կազմակերպված գործարարների համաժողովը եւ Լոս Անջելեսում անցկացված հայկական ապրանքների ցուցահանդեսը, որոնք նպատակ ունեին խրախուսել ներդրումների հոսքը Հայաստան եւ նորանոր շուկաներ գտնել հայկական ապրանքատեսակների համար: Անցկացվել են առավել փոքր մասշտաբի նման մի շարք այլ միջոցառումներ ամենատարբեր երկրներում:

ԱՆԻՏԱ ԴԵՄՈՒՐՅԱՆ
ԱՐԱՏ ԳԱԶԱԶՅԱՆ

ԱԶԳ

Բնապահպանում

Հատուցում

Ծառ փրկելը նույնքան կարեւոր է, որքան ծառ տնկելը

ԶՈՐԻ ԲԱԼԱՅԱՆ

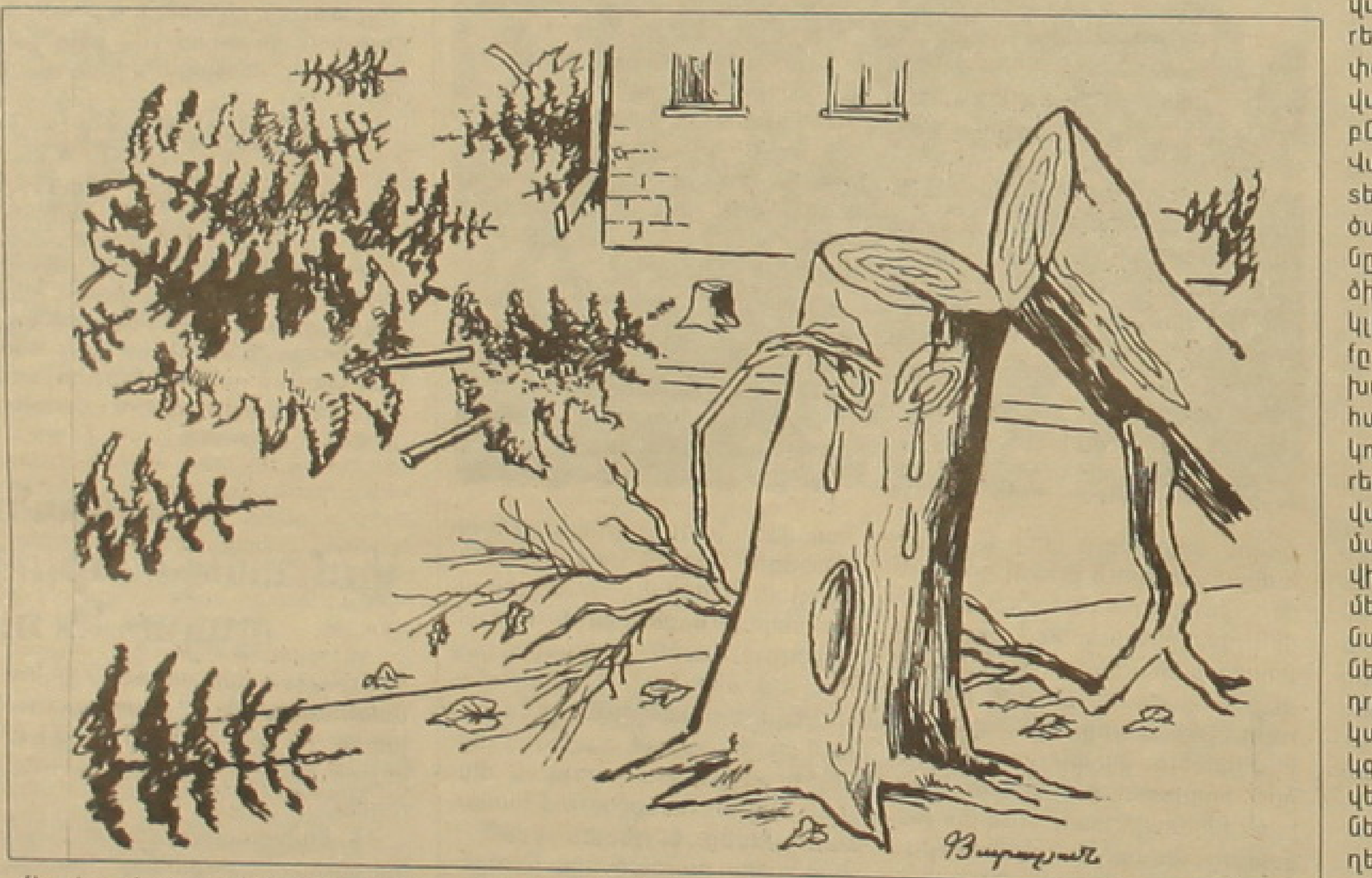

2002 թ. նախօրեին Երեւանում ամեն ինչ սովորականի պես էր. արհեստական տոնածառեր խանութների ցուցափեղկերում, տոնածառի գույնզգույն խաղալիքներ, եռուզեռ, վազք: Մի խոսքով՝ ամանորյա պատրաստություններ: Միայն երկու բան տագնապ էին հարուցում մարդկանց սրտերում: Չարագույժ մի զգացում էր ծնում այն հանգամանքը, որ մի կողմից՝ Երեւանում ձյուն չկար, եւ առավոտները արեւը հազիվ էր ծիկրակում մշուշի թանձր հեղձուկի միջով. մյուս կողմից՝ բարձր կտրված փշատերեւ ծառերի մի ամբողջ անտառ պատնեշել էր քաղաքի փողոցներն ու հանրապետության մայրաքաղաք տանող բոլոր ճանապարհները: Բանն այն է, որ եթե Երեւանում ամռանը գրեթե ամեն երեկո քամի է բարձրանում՝ իր հետ բերելով թարմություն, ապա ձմռանը սովորաբար մեռյալ անհողմություն է: Եվ դա այն դեպքում, երբ աշխատում են կաթսայատները՝ մթնոլորտ նետելով կծու ծուխը:

Ամերիկա չեմ հայտնագործի, եթե ասեմ, որ Երեւանում գրեթե բոլոր ծառերը սաղարթավոր են, ձմռանը թթվածին չեն արտադրում եւ, բնականաբար, օդը չեն մաքրում թունավոր խառնուրդներից: Այնպես որ՝ ամբողջ հույսը մշտադալար ծառերն են, որ աճում են քաղաքի շրջակայքում:

Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության տվյալներով հիվանդությունների 80 տոկոսի պատճառն աղտոտված օդն ու ջուրն են: Այդպիսին է բնապահպանական փրկարար օրենքների խախտման սարսափելի հատուցումը: Մասնագետները հաշվարկել են, որ հասուն ծառը մեկ օր ու գիշերում այնքան կենարար թթվածին է արտադրում, որ բավարար է 60 մարդու համար: Բայց որքա՞ն ավելի կարեւոր է, որ նա վերամշակում է (ավելի ճիշտ՝ չեզոքացնում է) նույն քանակով ածխաթթու գազ, որի խտությունը Երեւանում աներեւակայելիորեն մեծ է ավտոմեքենաների արտանետումների հետեւանքով:

Հայ մեծ օրենսդիր Գոշի «Դատաստանագրքում» որոշակի սահմանված է պատժաչափը նրանց, ովքեր ծառ են կտրել՝ «տնկել երկու ծառ»: Հայտնի առասպել կա ժպտադեմ մեռնող փիլիսոփայի մասին: Երբ նրան հարցրել են, թե ինչու է ժպտում մահվան մահճում, պատասխանել է. «Ժպտում եմ, որովհետեւ հանգիստ եմ, քանի որ հասցրել եմ տուն շինել, որդի մեծացնել եւ ծառ տնկել...»:

Հայերը ծառը միշտ սուրբ են համարել: Որոշ թագավորներ ջանադրաբար զբաղվել են ամբողջ անտառներ գցելով: Մովսես Խորենացին վկայում է. «Հայկական հողը խեղդվում էր եղեւնու պուրակների առատությունից: Ծառերի սոսափյունով, քամու ուժգնությամբ եւ ուղղությամբ հանճարեղ Անուշավանը՝ Արա Գեղեցիկի որդին, գուշակում էր Հայաստանի բախտը»: Սակայն նույնիսկ «հանճարեղ Անուշավանը» չէր կարող գուշակել, որ դարեր անց Մեծ Հայքի հրաշքով պահպանված տարածքում կմնա այդ անտառաշերտերի 10 տոկոսը: Եվ որ Հայաստանի մաքուր օդի միակ բնական կուտակիչը կլինի մշտադալար կանաչը: Ընդ որում, խոսքը ոչ միայն օդին է վերաբերում, այլեւ հողին: Կյանքին որպես այդպիսին: Մի տխուր բանաձեւ գոյություն ունի. «Ոչնչացավ ծառը, ոչնչացավ 10 քմ հող»: Եվ դրան այդ բանաձեւին, մեր նախնիները հակադրում էին իմաստությունը. «Փրկել ծառի կյանքը պակաս արժեքավոր ու շնորհակալ գործ չէ, քան տնկել նորը»: Ահա թե ինչու հենց միայն անփութորեն, դիակների պես սփռված նոր կտրված կանաչ ծառերի տեսքը վիշտ է հարուցում: Ահա թե ինչու ցավ է հարուցում սիգարետը բերանին, անբռաց հաղթանակած երիտասարդը, որ աշխույժ առեւտուր է անում «կյանքի խորհրդանիշով»:

Պարզ է, ոչ մեկի մտքով չի անցնում Նոր տարին առանց տոնածառի անցկացնելու վայրենի առաջարկ անել: Թեեւ ԽՍՀՄ-ի պատմությունը լավ է հիշում, որ հոկտեմբերյան հեղաշրջումից հետո ինչպես վերացվեցին ոչ միայն ձեռքսեղմումը, շրթներկը, փողկապը, այլեւ տոնածառերը՝ որպես «անիծյալ անցյալի» մնացուկներ: Ի դեպ, հայերը դեռ հեթանոսական ժամանակներում ծառերը զուգում էին գունագեղ ծվեններով: Մինչեւ հիմա էլ Գեղարդում կարելի է տեսնել «զուգված» ծառեր: Ծվենները կախ են տալիս ի պատիվ իրադարձությունների, տոների, մեռելների ու հարազատների հիշատակին: Ըստ որում, զարդարում են միայն կենդանի ծառերը, դրանց կտրելն արգելվում է. մեր ժողովուրդը ծառի, ընդհանրապես կանաչի հանդեպ միշտ հոգատարություն է դրսեւորել:

Պատմությունը ճշգրիտ թվական չի պահպանել, թե առաջին անգամ երբ է կտրված ծառը դրվել տանը: «Ոչ կենդանի» ամանորյա տոնածառի մասին առաջին հիշատակությունը վերաբերում է 15-16-րդ դարերի սահմանագծին: Այդ ժամանակ էլ հանդես է եկել Նոր տարվա նախօրեին ծառերի զանգվածային հատումը սահմանափակող առաջին պաշտոնական փաստաթուղթը: Նման արգելքներ դրվում էին անտառներով բացառապես հարուստ երկրներում:

Տունը փշատերեւ ճյուղերով զարդարելու ավանդույթը Հայաստան է թափանցել Ռուսաստանից: Պետրոս Առաջինի 1699 թ. դեկտեմբերի 15-ի հրամանագրում մասնավորապես նշվում էր նաեւ տունը «եղեւնու ճյուղերով զարդարելու» մասին: Կենդանի եղեւնիները զարդարում էին միայն անտառում եւ քաղաքի սահմանագծում: Իսկապես, տոնածառն ընդամենն ամանորյա տոնի խորհրդանիշ է, ինչպես Ձմեռ Պապն ու Ձյունանուշիկը, հաճելի խաղ է, սքանչելի հեքիաթ: Մեր երեխաներին անհրաժեշտ տոն: Բայց դրա համար ինչո՞ւ պետք է, բառիս բուն իմաստով, սպանել տասնյակ, եթե ոչ հարյուր-հազարավոր ծառեր, հրաշալի իմանալով, որ այդ նույն երեխաների աչքի առաջ, հաշված օրեր հետո, նրանց երեկվա «կանաչ բարեկամը» հայտնվելու է նախ աղբատարի մամլիչի տակ, ապա վառվելու է աղբակույտերում:

Ոչ մի քննադատության չի դիմանում այն ամենավուր կարծիքը, որ, միեւնույն է, հարկավոր է այսպես կոչված «հավասարակշռված» (ի՞նչ էլ խոսք են գտել) մոտեցում դրսեւորել անտառահատման գործում, կամ՝ «սանիտարական անտառահատման» տիպի շահախնդրական տերմինները: «Էկոլոգ» է. Սորոկինը «Զնամյա սիլա» ամսագրում հրատարակված հոդվածում բերում է ապացուցանող մի միտք. «Կենսոլորտն ամբողջապես եւ նրա առանձին բաղադրամասերն ինքնականոնավորվող համակարգեր են, որ կատարելության են հասել էվոլյուցիայի միլիոնավոր տարիների ընթացքում: Գործնականում աքսիոմա է համարվում, օրինակ, որ այսպես կոչված «սանիտարական անտառահատումները» խիստ օգտակար են յուրաքանչյուր անտառի համար: Ստացվում է, թե իբր առանց դրա անտառը չի կարող գոյություն ունենալ: Իսկ ինչպե՞ս են փրկել այդ անտառները բոլոր ժամանակներում: Կարծես թե՝ ոչինչ:

Ոչ ոք չի հետեւել, չի նշել իբր թե հատման ենթակա ծառերը: Անտառը բարդ բնապահպանական համակարգություն է, էկոհամակարգ: Եվ ընկած ծառը դրա անհրաժեշտ տարրն է: Արմատներում, ծառաբնում, ճյուղերում կուտակված նյութերը կրկին ներառվում են շրջանառության մեջ»:

Այնպես որ, ինչպես տեսնում եք, խոսքը վերաբերում է ոչ միայն ամանորյա եղեւնիներին, այլեւ ընդհանրապես անտառին, մի խնդրի, որ հանգամանալից խոսակցություն է պահանջում: Սակայն առայժմ՝ եղեւնիների մասին: Ամենավրդովեցուցիչն այն է, որ ժամանակին, 80-ականների սկզբին, այդ հարցն արդեն լուծված էր, թվում է, մեկընդմիշտ: Համենայն դեպս, Հայկական ԽՍՀ Մինիստրների խորհուրդը, անսալով հասարակայնության ձայնին, կառավարական որոշում ընդունեց Ամանորի նախօրեին փշատերեւ ծառերի հատումն արգելելու մասին: Այդ որոշման ընդունմանը նախորդել էր 3-ամյա աշխատանք, հզոր կամպանիա («Կոմունիստ», «Սովետական Հայաստան», «Գրական թերթ», «Ավանգարդ», «Կոմսոմոլեց», «Լիտերատուրնայա գազետա»): Դա խորհրդային չափանիշներով աննախադեպ ակցիա էր, որ կառավարությունն իրականացրեց անսալով հասարակության ձայնին:

Այդ նույն ժամանակ Մոսկվայում հրատարակված իմ «Հատուցում» ժողովածուի վավերագրական վիպակում ես գրել էի. «Հայաստանում Նոր տարվա նախօրեին այլեւս ոչ մի ծառ չի հատվում: Ինչ-որ հոգեկան բավարարվածություն զգացի, երբ Հայաստանի Մինիստրների խորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Ալեքսան Կիրակոսյանի աշխատասենյակում կարդացի կառավարական որոշման տեքստը... Ինձ թվաց, թե Հայաստանի բոլոր փշատերեւ ծառերը մի ակնթարթում շարժեցին իրենց կանաչ ասեղները, ողջունելով ինձ եւ այդ ձեւով իրենց երախտագիտությունը հայտնելով ամբողջ ժողովրդին, որ սատարեց գրողի խոսքին: Որոշում է ընդունված: Դա արդեն օրենք է: Դա արդեն գործ է: Այժմ արդեն առանց իմ միջամտության էլ ծառերը կփրկվեն: Հենց այդ ժամանակ էլ ես շոշափելիորեն յուրացրի վաղեմի ճշմարտությունը, որ իսկապես «ծառ փրկելը նույնքան կարեւոր է, որքան ծառ տնկելը»:

Զարմանալի չէ, որ այդ բարի օրենքը դադարեց գործել նոր իշխանության օրոք: Ի՞նչ արժե հենց միայն այն փաստը, որ ազգային անտառի տեր էր նշանակվել մի մարդ, որի ձեռքից հեծեծում էին ոչ միայն անտառապահները, այլեւ ծառերը: Սակայն չփորփրենք անցյալը, մանավանդ որ ժամանակը ողբերգական էր, պատերազմական, մեր բոլորի աչքին չէին գալիս եղեւնիները: Այնպես որ, ստիպված ենք ամեն ինչ նորից սկսել:

Միամտություն կլինի, իհարկե, ենթադրել, որ լրագրային մեկ հոդված, եթե նույնիսկ հանդես գա միանգամից լրատվության բոլոր միջոցներով, ինքնին կլուծի խնդիրը: Սակայն, ինչպես եւ 20 տարի առաջ, անհրաժեշտ է ստեղծել հասարակական կարծիք, փորձել գտնել հարցի լուծման իրատեսական տարբերակներ եւ, իհարկե, ներգրավել հազարավոր մարդկանց, այդ թվում նաեւ պետական այրերին, մտորելու սույն խնդրի շուրջ:

Մեր փորձը ցույց տվեց, որ բոլորովին էլ դժվար չէ հրաժարվել տանն անպայման բնական եղեւնի ունենալու ավանդույթից: Կարելի է, պարզվում է, թոթափել այն ներշնչանքը՝ իբր եղեւնին անտառի ոգի է բերում տուն. ինքնախաբեություն է: Երկրորդ օրն իսկ անտառի բույրից հետք անգամ չի մնում, իսկ երրորդ օրը հատված ծառը սկսում է «գործել» եւ միշտ հակառակ արդյունքով: Չի շնչում, թթվածին չի արտադրում եւ չի ներծծում ածխաթթու գազը, ինչպես անում էր անտառում, հակառակը՝ ստեղծում է թունավոր գազեր, կուտակում անթիվ քանակությամբ վնասակար մանրէներ: Չէ որ կտրված ծառն իրականում դիակ է: Ի դեպ, պատահական չէ, որ շատ երկրներում գործում է մի օրենք, որն արգելում է ծաղիկներ տանել հիվանդանոցային պալատ, առավել եւս՝ գիշերը թողնել այնտեղ:

2002-ի Նոր տարվա նախօրեին Երեւանի փողոցներում թափված փշատերեւ ծառերի դիակները վերջնականապես լցրին մեր քաղաքացիների համբերության բաժակը: Ամբողջ քաղաքը խոսում էր «կանաչ բարեկամի» հանդեպ բարբարոսական վերաբերմունքի մասին: Հեռախոսազանգեր ու նամակներ էին ստացվում խմբագրություններում: «Կանաչազարդ երկիր» հասարակական կազմակերպության լիդեր, ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստ Սոս Սարգսյանը գիտության եւ մշակույթի հայտնի գործիչների հետ նամակ ուղարկեց Հայաստանի վարչապետին՝ թախանձագին խնդրելով կտրականապես արգելել փշատերեւ անտառների հատումն ու վաճառքը: Ու թեեւ Հայաստանի բնապահպանության նախարար Վարդան Այվազյանը պատրաստ է տեղնուտեղը ստորագրել ամանորյա ծառահատման արգելման հրամանը, սակայն, ելնելով անցյալի փորձից, կարծում եմ, շատ ավելի ճիշտ կլիներ, եթե կառավարությունն ինքը որոշում ընդուներ համապատասխան կարգադրությամբ հանդերձ, հասցեագրված ենթակա հիմնարկություններին, որոնք պետք է կոնկրետ մեխանիզմներ ունենան կառավարական նման որոշման կատարման համար: Այլապես կվարկաբեկվի գաղափարն ինքը, եթե, ասենք, մենք չհոգանք բավականաչափ քանակությամբ արհեստական եղեւնիներ ապահովելու, ինչպես նաեւ դրանց մատչելի գնի հարցը: Չեմ կասկածում, որ Հայաստանում կգտնվեն բարեգործներ, որոնք առավել կարիքավոր ընտանիքներին կօգնեն ձեռք բերելու արհեստական եղեւնիներ:

Ի դեպ, դիտարկումները ցույց են տալիս, որ երեխաները շուտ են ընտելանում իրենց արհեստական եղեւնիներին, որոնց նրանք տարիների ընթացքում վերաբերվում են ինչպես հարազատի: Հուսով եմ, դժգոհ չեն մնա նաեւ նրանք, ովքեր Նոր տարվա նախօրեին կացնի օգնությամբ վաստակում են եղեւնիների հաշվին: Երբ գործում էր առաջարկի եւ պահանջարկի անխախտ օրենքը, յուրաքանչյուր ոք մտածում էր, ասենք, եթե ինքը չդիմի կացնի օգնությանը, դա մեկ ուրիշն է անելու: Գնորդ չլինի, չի լինի նաեւ կացնով կենդանի ծառերը սպանելու գայթակղությունը. ծառեր, որոնց կարիքն այնքա՞ն մեծ է մեր իրականում անտառազուրկ երկրում: Կտեսնենք, որ կմտածեն նաեւ հայրերը, ովքեր պետք է հասկանան, որ կտրված ծառը երբեք այլեւս չի ծառայելու մեր երեխաներին:

Մեզանից յուրաքանչյուրը հոգու խորքում լավ է հասկանում, որ ոչ մի կերպ չեն ներդաշնակվում տոն եւ տանը դիաթույն արտադրող սպանված ծառի ներկայություն հասկացությունները: Այնպես որ խոսքը մեր կառավարությանն է. իմաստ ունի, հավանաբար, գործնական խորհրդի համար դիմելու այսօր, փառք Աստծո, ողջ եւ առողջ, Մինիստրների խորհրդի նախկին նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանին եւ նախագահի առաջին տեղակալ Ալեքսան Կիրակոսյանին, ովքեր ժամանակին պետական մակարդակով փայլուն կերպով լուծեցին տոնի հարցը՝ երեխաների հանդեպ սերը զուգակցելով բնության հանդեպ սիրով:

Ջավախքի շուրջ ստեղծված իրավիճակի քննարկումը Վրաստանի ազգային անվտանգության խորհրդում

Պետանվտանգության փոխնախարարը «Ջավախք» եւ «Վիրք» կազմակերպությունների պահանջը համարել է անջատողականություն

Վրաստանի պետանվտանգության փոխնախարար Լաշա Նացվլիշվիլին «Փրայմ նյուս» գործակալությանը Ջավախքի մի շարք հայկական կազմակերպությունների երկրամասին ինքնավարության կարգավիճակ շնորհելու պահանջը համարել է անջատողականություն: Ջավախքի քաղաքական կազմակերպությունների պահանջը պետք է դիտարկել «համաշխարհային անջատողականության համալիր պրոբլեմատիկայի համատեքստում, քանզի Վրաստանում ինքնավարության ջանակներում, իսկ «մյուս բոլոր պահանջներն անհիմն են»: Արտգործնախարարը չի բացառել, որ Վրաստանում եւ երկրի սահմաններից դուրս կան անձինք, որոնք ցանկություն ունեն Վրաստանում, այդ թվում Ջավախքի շրջանում բարդացնել իրադրությունը: «Ջավախքի հայության Ախալքալաքից ռուսական ռազմակայանի դուրսբերման դեմ դժգոհությունները կան օբյեկտիվ հիմնավորումներ, քանի որ որոշակիորեն այդ ռազմակայանի հետ է կապված տեղի տնտեսական ինֆրակառուցվածքը», ասել է արտգործնախարարը,

Վերոնշյալ հայտարարությունները Մենաղարիշվիլին արել է խորհրդարանի ազգային անվտանգության եւ պաշտպանության հանձնաժողովի փակ նիստից առաջ:

Նիստի ավարտին արտգործնախարարը որոշ մեկնաբանություններ է տվել: Մենաղարիշվիլին ընդգծել է, որ փակ նիստում լսումների հիմնական հարցը եղել է Ախալքալաքից ռուսական ռազմակայանի դուրսբերումից հետո հնարավոր հետեւանքները: Արտգործնախարարի կարծիքով, դա կարող է դառնալ լուրջ խնդիր,

կարգավիճակ է պահանջում համախառն բնակչությունը», ասել է Նացվլիշվիլին:

Երեկվա համարում «Ազգը» գրել էր, որ Վրաստանի խորհրդարանի պաշտպանության եւ ազգային անվտանգության հարցերով հանձնաժողովը չորեքշաբթի մտադիր էր փակ նիստում քննարկել Ջավախքի շրջանում ստեղծված իրավիճակը: Նիստը կայացել է, որին մասնակցել են նաեւ արտգործնախարար Իրակլի Մենաղարիշվիլին, պետանվտանգության եւ ներքին գործոց նախարարությունների ղեկավարությունը: Որոշում է ընդունվել Ջավախքի շուրջ ստեղծված իրավիճակը քննարկել Վրաստանի ազգային անվտանգության խորհրդում:

Համաձայն «Սակինֆորմ» գործակալության, Ի. Մենաղարիշվիլին հայտարարել է, որ Ջավախքի ինքնավարության հարցը պետք է որոշվի Վրաստանի սահմանադրության շր- միեւնույն ժամանակ ընդգծելով, որ ռազմակայանի դուրսբերման հետ կապված Ռուսաստանի հետ բանակցությունները շարունակվում են, «վրացական կողմին անհրաժեշտ է դրսեւորել զգուշավորություն եւ սկզբունքայնություն»:

Ջավախքի պրոբլեմատիկան քննարկվել է վերջերս տեղի ունեցած հայ-վրացական բանակցություններում: Ինչպես հայտնի է, փետրվարի 10-11-ը Թբիլիսիում էր Հայաստանի արտգործնախարար Վ. Օսկանյանի գլխավորած պատվիրակությունը: Հայաստանի իշխանությունների դիրքորոշումը Ջավախքի հարցում «բացարձակապես թափանցիկ է», եւ նրանք պատրաստ են օժանդակել այդ շրջանի խնդիրների լուծմանը, ասել է Մենաղարաշվիլին հավելելով. «Ջավախքը Վրաստանի անբաժանելի մասն է, եւ առկա դժվարությունները պետք է հարթվեն երկրի ներսում»:

քանի որ Ջավախքի բնակչության նշանակալի մասն այսօր ապահովված է աշխատանքով շնորհիվ ռուսական ռազմակայանի:

Բաթումի 12-րդ եւ Ախալքալաքի 62-րդ ռուսական ռազմակայանների դուրսբերման ռուս-վրացական բանակցությունները կշարունակվեն մարտին: Ռուսական կողմը շարունակում է պնդել, որ ռազմակայանների դուրսբերման համար անհրաժեշտ է 14 տարի, ինչին կտրականապես դեմ է Թբիլիսին: Վրաստանի իշխանությունների կարծիքով, երեք տարին բավական է:

Ջավախքի շուրջ ստեղծված իրավիճակը նախատեսվում է քննարկել Վրաստանի ազգային անվտանգության խորհրդում: Սա, իհարկե, առաջին դեպքը չի լինի: Անցնող տասը տարիներին Վրաստանի ազգային անվտանգության խորհուրդը տասնյակ անգամ քննարկել է Ջավախքի հարցը:

Թ. Հ.

Ջորջ Բուշի ասիական շրջագայությունը

Չզայրացնել կորեացիներին, սիրաշահել չինացիներին

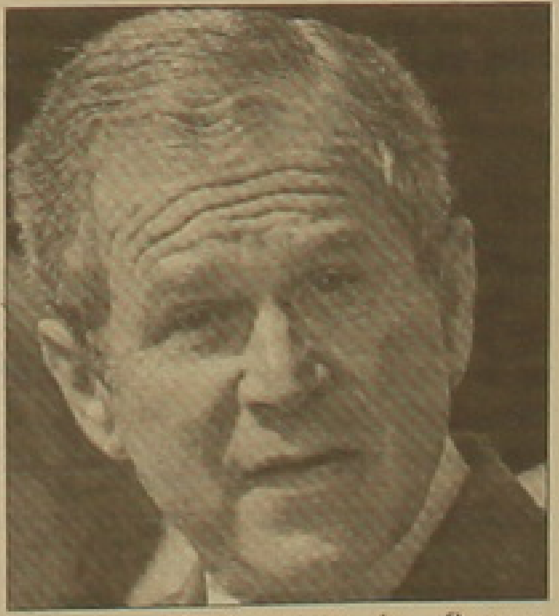

Իր առաջին ասիական ուղեւորության շրջանակներում ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուշ կրտսերը չորեքշաբթի օրը Սեուլում Կորեայի նախագահ Կիմ Տե Չժունի հետ բանակցելիս, ինչպես նաեւ երկու Կորեաները բաժանող ապառազմականացված գոտու մերձակայքում իր ունեցած ելույթում խուսափեց ԿԺԴՀ-ին ուղղված խարազանիչ խոսքերից, մասնավորապես «չարիքի առանցք» արտահայտությունից:

Բուշի զգուշավորության պատճառը թերեւս հարավկորեացիների բացահայտ դժգոհությունն է նման արտահայտություններից: Կորեացիները վախենում են, որ դրանք են ի չիք դարձրել երկրի երկու մասերի վերամիավորմանն ուղղված առաջին դրական արդյունքները: Պատահական չէ, որ հարավկորեացիները Բուշին դիմավորեցին զանգվածային ցույցերով, որոնցից հետո նա նույնիսկ հայտարարեց, թե «պատրաստ է Փենյանի հետ երկխոսության»:

Սակայն ապառազմականացված գոտու մերձակայքում դաշնակից հարավկորեացիների առջեւ ելույթ ունենալով, Բուշն այնուամենայնիվ հայտարարեց. «ԱՄՆ-ը չի կարող հանդուրժել, որ աշխարհի ամենավտանգավոր վարչակարգերից մեկը մեր դաշնակցին սպառնա ահավոր զենքերով»: Ինչպես նշում է «Լիբերասիոն» թերթը, այդ գոտուց հյուսիս տեղաբաշխված է հյուսիսկորեական միլիոնանոց բանակի ուժերի 2/3-ը: Բուշն ավելացրեց, թե ԿԺԴՀ-ի ղեկավար Կիմ Չոն Իրը «չի ներկայացնում իր ժողովրդի կամքը», որը զրկված է ազատությունից: Նախորդին Փենյանի ռադիոն իր հերթին խստիվ դատապարտել էր Ջորջ Բուշին նրան անվանելով «պատերազմի մոլագար» եւ «միջազգային խուլիգան»:

Հարավային Կորեայի նախագահ Կիմ Չոն Իրը գնահատեց այն փաստը, որ Բուշը զերծ մնաց «չարիքի առանցք» արտահայտությունից: Հյուսիս-հարավ մերձեցմանն ուղղված իր ջանքերի համար հարավկորեացի ղեկավարը 2000 թ. արժանացել է խաղաղության Նոբելյան մրցանակի:

Ինչ վերաբերում է չին-ամերիկյան հարաբերություններին, Ջորջ Բուշը Պեկին այցելեց երեկ՝ իր երբեմնի պաշտոնակից Ռիչարդ Նիքսոնի պատմական այցից ճիշտ 30 տարի անց: «Ֆիգարո» թերթն արձանագրում է, որ ԽՍՀՄ-ի փլուզումից մեկ տասնամյակ հետո Չինաստանը դարձել է միակ տերությունը, որն առաջիկա 20 տարում կարող է մրցակցել ամերիկյան գերտերության հետ:

Սպասվում է, որ ապագայում Պեկինում իշխանության գլուխ կանգնի փայլուն տեխնոկրատների մի նոր սերունդ: Պատահական չէ, որ Ջորջ Բուշն իր պաշտոնավարության հենց սկզբում Չինաստանն անվանեց «ռազմավարական մրցակից»: Սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններից հետո ՉԺՀ-ն օժանդակեց Պակիստանի եւ ԱՄՆ-ի մերձեցմանը: Ամերիկացիները գնահատում են այդ փաստը:

Ասիայում Չինաստանը գերիշխանության է ձգտում 4 նպատակով: Առաջինը Տայվանի հետ վերամիավորումն է, որը ՉԺՀ-ում համարում են լոկ ժամանակի խնդիր: Երկրորդը Չինական ծովում վերահսկողության հաստատումն է ռուսների օգնությամբ հզոր նավատորմ ստեղծելու միջոցով: Երրորդ նպատակն է հասնել ՉԺՀ-ի տնտեսությունից Հարավարեւելյան Ասիայի կախվածության: Չորրորդն է թույլ չտալ ԱՄՆ-ի թափանցումը նախկին խորհրդային միջինասիական հանրապետություններ, որոնց էներգետիկ պաշարները կարող են ի սպաս դրվել ՉԺՀ-ի արեւմուտքի զարգացմանը:

ՉԺՀ-ի նկատմամբ ԱՄՆ-ը շարունակում է Քիսինջեր-Նիքսոնի գիծը, որի նպատակն է նպաստել չինական բաց տնտեսության ստեղծմանը՝ միաժամանակ ձգտելով քաղաքական համակարգի փոփոխմանը: Պեկինում Ջորջ Բուշը չին ղեկավարներին շնորհակալություն հայտնեց հակաահաբեկչական պայքարին օժանդակելու համար: Տայվանի հարցում մոտեցումների տարբերությունները չհաղթահարվեցին, նշում է Ռոյթեր գործակալությունը: Երեկ մամլո ասուլիսում ՉԺՀ-ի նախագահ Ցզյան Ցզեմինը հայտարարեց, որ ինքն ընդունել է ԱՄՆ այցելելու Ջորջ Բուշի հրավերը եւ այդ երկիր կմեկնի ընթացիկ տարվա հոկտեմբերին:

Պ. ՌԵՇԻՐՅԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Արձագանքում են իսրայելցիները

«Ազգի» փետրվարի 18-ի համարում՝ «Դիվանագիտական միջադեպ» հոդվածում մանրամասն ներկայացրել էինք Ynet իսրայելական լրատվական գործակալության «Իսրայելի դեսպանը մերժել է զուգահեռներ անցկացնել Հայոց ցեղասպանության եւ հրեաների ցեղասպանության միջեւ» հաղորդագրությունը: Դրանից հետո Ynet-ին նամակ են ղրկել 32 իսրայելցիներ՝ արտահայտելով իրենց կարծիքն այս միջադեպի վերաբերյալ:

Անշուշտ, հետաքրքրական է իմանալ, թե ինչ գիտեն եւ ինչպես են մտածում իսրայելցիները Հայոց ցեղասպանության մասին, եւ ինչպիսին է նրանց վերաբերմունքը Իսրայելի կառավարության քաղաքականության եւ արտգործնախարար Շիմոն Պերեսի հանդեպ: Միայն հինգ իսրայելցիներ են Հայոց ցեղասպանությունը համարում ողբերգություն եւ սպանդ, բացատրելով, որ դա չի եղել ծրագրված, բացակայել է ցեղասպանության գաղափարախոսությունը եւ հետեւանք է հայերի ու թուրքերի միջեւ եղած հակամարտության: Նրանց կարծիքով, թուրքերն ուժգին ատելություն չեն տածել հայերի նկատմամբ, եւ Օսմանյան Թուրքիայում ապրել են տասնյակ ժողովուրդներ, որոնց նկատմամբ առհասարակ ռասայական ճնշում չի գործադրվել: Այդ պատճառով էլ նրանք ճանաչում են միայն հրեական ցեղասպանությունը, որը գերմանացիների հարյուրամյա ատելության դրսեւորումն էր. «Հայերի սպանդը չի եղել նախապես ծրագրված: Կա միայն մեկ ցեղասպանություն...»:

Մի քանի նամակագիրներ քննադատել են երկու ցեղասպանությունների միջեւ զուգահեռներ անցկացնողներին, քանի որ այս դեպքում շեշտվում է Հոլոքոստի զոհերի թիվը: Ս. Նահանգներից մի հրեա գրում է. «Զզվելի է, որ մեր մեծ ցեղասպանությունը շահարկվում է քաղաքական նպատակներով», իսկ ֆրանսիացի հրեա Օր Սողոմոնի կարծիքով՝ «Հրեաների համար բարոյական արժեքներ այլեւս գոյություն չունեն»: Իսրայելցիներից մեկի զայրույթը հասել է ցինիզմի. «Իմ ցեղասպանությունն ավելի մեծ է... Իսկ իմ հայրիկն էլ ավելի ուժեղ է՝ ուղղակի հրեշավոր է: Հիմարներ, կշտացել եք զզվելու աստիճան» (Խուան):

Հայոց ցեղասպանությունը ժխտելու համար Իսրայելի կառավարությանն ու արտգործնախարար Շիմոն Պերեսին մեղադրել են 22 իսրայելցիներ: Ահա նրանցից մեկի խոսքը. «Դեսպանը ներկայացնում է Իսրայելի կառավարությանը, հետեւաբար պետք է հիմար խոսքեր ասեր: Իսրայելի բոլոր նախարարներն են հիմարություններ խոսում եւ ամոթալի արարքներ գործում, իսկ դուք բարեկիրթ դեսպա՞ն եք պահանջում»:

Կարծիքների մեջ գերիշխող է հետեւյալ միտքը. «Իսրայելը ցեղասպանություն ժխտող պետություն է, որը մենաշնորհ է ցանկանում նույնիսկ ցեղասպանության հարցում՝ Հոլոքոստը համարելով եզակի երեւույթ եւ որպես զենք գործածում» (Օրեն): Իսրայելցիների համոզմամբ, էական չէ ցեղասպանության ծրագրված լինելը, հայերի ցեղասպանության ժխտումը դատապարտելի է. «Պետք է բարձրաձայն գոչել, որ որեւէ տարբերություն չկա ցեղասպանությունների միջեւ, եթե նույնիսկ դա վնասի Թուրքիայի կազինոների պետությանը» (անունը չի նշված):

«Իսրայելի կառավարությունը նախընտրում է դիվանագիտական սառը հարաբերությունները, քան պետության պատիվն ու բարոյականությունը»:

«Եթե Գերմանիայի դաշնակից երկրները հանկարծ հայտարարեն, որ Հոլոքոստ չի եղել, ինչպե՞ս մենք դա կընդունենք» (Տալ):

Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսին ուղղվել են սուր խոսքեր՝ քննադատելով արտգործնախարարության պատասխանը Հայաստանին: Ի դեպ, իսրայելցի Միխալը Շիմոն Պերեսին հիշեցրել է. «Ասա ով է ընկերդ, կասեմ, թե դու ով ես» ասացվածքը եւ ավելացրել՝ «1,5 մլն զոհը ցեղասպանություն է եւ այն էլ ինչպիսի՜» (Յաել):

Դիպուկ է իսրայելցիներից մեկի հարցադրումը՝ «Արդյոք թուրքերը մեզ վերաբերվո՞ւմ են նույն հոգածությամբ», ապա ընդգծում է, որ իսրայելա-պաղեստինյան խնդրում թուրքերը պաշտպանում են պաղեստինցիների շահերը եւ ոչ թե իսրայելցիների, իսկ վերջիններս թուրքերի պաշտպանն են եւ այն էլ՝ ցեղասպանություն ժխտելու գնով (Տալ):

Վերջում ավելացնենք իսրայելցի Դանիելի նամակն այն մասին, որ Իսրայելին բնավ ձեռնտու չեն դիվանագիտական նման միջադեպերը, որ «չպետք է մոռանալ, թե ով է սպանել հայերին, հիմա մենք հայերի ընկերներն ենք եւ պարտավոր ենք հարգել նրանց եւ ոչ թե գործել հոգուս մեջ: Տարածաշրջանում մենք առանձնապես շատ բարեկամներ չունենք»:

Իսրայելցիների կարծիքներից ելնելով կարելի է ասել, որ չափազանց աղքատ են նրանց գիտելիքները Հայոց ցեղասպանության մասին, նրանք աղոտ պատկերացում ունեն Օսմանյան Թուրքիայի որդեգրած հայաջինջ եւ ազգի բնաջնջման ծրագրված քաղաքականության մասին, որը սկսվելով Արեւմտյան Հայաստանից տարածվելու էր մինչեւ Արեւելյան Հայաստան: Մյուս կողմից՝ ցավալի է, որ նրանց մեջ կարծիք է ձեւավորվել, թե հայերը նպատակ ունեն զուգահեռներ անցկացնելու երկու ցեղասպանությունների միջեւ, որը ճշմարիտ չէ եւ առհասարակ դեմ է մեր մտածողությանը: Իսկ Իսրայելի արտգործնախարարության դեմ նրանց արտահայտած կարծիքները, ինչ խոսք, հուսադրող են, քանզի Իսրայելի նոր սերունդը փորձում է ազատվել բացառիկության բարդույթից եւ պետության պատիվն ու բարոյականությունը բարձր դասում դիվանագիտական շահադետ հարաբերություններից:

Նշենք, որ ցանկացողները կարող են կարդալ նշված նամակները WWW. Ynet.co.il-ում:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Պաղեստինցիները ձերբակալել են Իսրայելի տուրիզմի նախարարի սպանության մասնակիցներին

Երեկ պաղեստինյան աղբյուրները հաղորդել են, որ Թոֆիկ Թիրավիի հետախուզական ծառայությունը ձերբակալել է Իսրայելի տուրիզմի նախարար Ռեհավամ Զեեվիի սպանության երեք մասնակիցներին: Ընդ որում, Պաղեստինի ժողովրդական ճակատի խոսնակ Ահմադ Սաադաթը, որը Իսրայելի պնդումով նախարարի սպանության կազմակերպիչներից մեկն է, ձերբակալվել էր մեկ ամիս առաջ:

Իսրայելի անվտանգության մարմինների գնահատմամբ, հանցագործների ձերբակալման հաղորդագրությունը ճիշտ է: Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնը բազմիցս նշել է, որ Պաղեստինի առաջնորդ Յասեր Արաֆաթին չի թույլատրվի դուրս գալ Ռամալլայից, քանի դեռ չեն ձերբակալվել տուրիզմի նախարարի սպանության մասնակիցները:

Մյուս կողմից, միջազգային աղբյուրները հաղորդեցին, որ «Ցահալի» ուղղաթիռները երեկ շարունակել են հարձակումները Պաղեստինի Ռամալլա, Նաբլուս եւ Ռաֆահ քաղաքների վրա: Տանկերը կրակ են արձակել Ռաֆահի ռազմական հենակետերի եւ հետախուզական ծառայության կենտրոնի վրա: Զոհվել են հինգ եւ վիրավորվել ավելի քան 50 պաղեստինցիներ:

«Ցահալի» խոսնակը հաղորդել է, որ երեկ առավոտյան գնդակոծվել են Խան Յունեսի ոստիկանության անվտանգության շենքը եւ «Պաղեստինի ձայն» ռադիոկայանի հաղորդակայաններից մեկը: Գնդակոծվել է նաեւ Ռամալլայում Յասեր Արաֆաթի ընդունելությունների դահլիճը: Երեկ առավոտյան Արաֆաթը շրջել է գնդակոծված դահլիճում՝ դա համարելով «Իսրայելի վայրագությունների հետեւանք»: Արաֆաթն ընդգծել է, որ Իսրայելին ոչ մի կերպ չի հաջողվում պաղեստինցիներին հնազանդեցնել, չնայած այդ նպատակով կիրառում է բոլոր հնարավոր միջոցները:

Արաֆաթը դատապարտել է Մ. Նահանգներին, որը, օգտվելով վետոյի իրավունքից, փորձում է կանխել ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհրդի համաժողովը, որը նախատեսում է քննարկել տարածաշրջանում տիրող պատերազմական իրադրությունը:

Ռ. Պ.

Մշակոյթ

Մեր ժողովրդի ազգային միասնության համար

Նամակ ՀՀ արտգործնախարար Վ. Օսկանյանին

Մեծարգոյ պրն Վարդան Օսկանեան,

Մի քանի օր առաջ լսեցինք հեռուստատեսութեամբ ունեցած Ձեր ելոյթը Մայիս ամսին կայանալիք Հայաստան-Սփիւռք երկրորդ համաժողովի մասին:

Ուրախալի է, որ հնարաւորն արւում է մեր ժողովրդի ազգային միասնութեան, հոգեւոր եւ տնտեսական զարգացման գործում կարեւոր նշանակութիւն ունեցող այս միջոցառումը նախորդից աւելի բարձր մակարդակով կազմակերպելու համար:

Վստահ ենք, որ երկրորդ համաժողովը, մանաւանդ աւելի ներկայացուցչական լինելով, կը կազմակերպուի գործնականութիւն եւ օգտաւէտութիւն ապահովող աւելի ճիշտ սկզբունքներով: Այս տեսակէտից, մեծայարգ պրն նախարար, անհրաժեշտ գտանք Ձեր ուշադրութեանը ներկայացնել երկրորդ համաժողովի կազմակերպմանը վերաբերող մի նկատառում:

Լիովին ընդունելի է, որ, հակառակ առաջինի, երկրորդ համաժողովի լիագումար նիստերը զերծ լինեն ձեւապատշաճային ելոյթներից (բոլոր ներկայ պատուիրակութիւնների ողջոյնի ելոյթներ եւ այլն): Կը տնտեսուի զգալի ժամանակ, ինչն, այո, աւելի օգտակար է յատկացնել գործնական խնդիրներ շօշափող ելոյթներին, մանաւանդ որ հիմնական ուղղութիւններն այս անգամ աւելի են:

Բայց հենց այստեղ էլ ծագում է մի կարեւոր հարց. արդեօք, որքա՞ն է նպատակայարմար լիագումար նիստերի ծրագրից համընդհանուր հետաքրքրութիւն ներկայացնող զեկուցումներն ընդհանրապէս հանելը դրանք մտցնելով ըստ գլխաւոր ուղղութիւնների գործող սեկցիաների ծրագրի մէջ: Չէ՞ որ կան ազգային միասնականացման գործընթացներին, մշակութային առկայ փոխյարաբերութիւններին վերաբերող հանգուցային խնդիրներ, որ կապ ունեն համաժողովի բոլոր մասնակիցների հետ: Բաւական է ասել, որ, օրինակ, մշակոյթի զարգացմանը վերաբերող շատ հարցեր ուղղակիօրէն առնչւում են գործարար շրջանների ներկայացուցիչներին, նրանց հովանաւորչական գործունէութեանը:

Չմոռանանք, որ առաջին համաժողովը, համընդհանուր ոգեւորութեան մթնոլորտում, հաստատեց «Մէկ ազգ՝ մէկ մշակոյթ» կարգախօսը՝ տեսական ըմբռնումներից այն տեղափոխելով գործնական հողի վրայ: Ուրեմն որքա՞ն ճիշտ կը լինի համաժողովի լիագումար նիստերում Հայաստան-Սփիւռք մշակութային փոխյարաբերութիւններին վերաբերող զեկուցում լսելուց հրաժարուելը:

Կարծում ենք, անպայման անհրաժեշտ է լիագումար նիստերից մէկում այդպիսի զեկուցում լսելը՝ մանրամասն քննարկումն, անշուշտ, թողնելով անել համապատասխան սեկցիայում:

Խորին յարգանօք՝

ԼԵՒՈՆ ՄԻՐԻՋԱՆԵԱՆ
Բանաստեղծ,
«Հայ դպրութիւն ընկերութեան» նախագահ

Միջոցառումներ ցեղասպանության ճանաչման Ա տարեդարձի առթիվ

Ֆրանսահայ համայնքի «Աշխարհ» շաբաթաթերթը տեղեկացնում է, որ կառավարության կողմից Հայոց ցեղասպանության պետականորեն ճանաչման առաջին տարեդարձի առթիվ Փարիզի 9-րդ հատվածի քաղաքապետարանը Ֆրանսիայի «Հայկական կազմակերպությունների համախմբման խորհրդի» համագործակցությամբ հունվարի 10–19-ը կազմակերպել էր Հայկական շաբաթ, որի ընթացքում հանրությանն են ներկայացվել Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի պատմության տարբեր ժամանակաշրջաններն ընդհանրապես եւ ժամանակակից բարեփոխումները՝ մասնավորապես:

Միջոցառումները սկսվել են Կլոդ Մութաֆյանի եւ էրիկ Վան Լոուի ղեկավարությամբ՝ հունվարի 9-ին, «Հայաստանը քարտեզներով» կոնֆերանսի անցկացումով: Ամսի 11-ին Ռոսինի դահլիճում Նորա Արմանին հանդես է եկել իր նորագույն «Բազմոցի վրա ընկողմանած» ծրագրով: Հունվարի 12-ի ցերեկը Ժիրայր Մարգարյանն ու Նադիա Քեբաբջյանը բացահայտել են հայկական խոհանոցի եւ հյուրասիրության առանձնահատկությունները, իսկ երեկոյան Ռոսինի դահլիճում ներկայացվել է Ռիչարդ Կալինոսկու աղմուկ հանած եւ մրցանակների արժանացած «Գազանը լուսնի վրա» պիեսը:

Հունվարի 17-ին նույն դահլիճում ցուցադրվել են Արտավազդ Փելեշյանի «Տարվա եղանակներ» (1972) կարճամետրաժ եւ Ատոմ Էգոյանի «Օրացույց» լիամետրաժ ֆիլմերը: Հաջորդ օրը միեւնույն վայրում հանդես են եկել Քրիստինա Գալստյանի «Երազ» պարային խումբը եւ երգիչ Եղսոն: Ամսի 19-ին, քաղաքապետ Ժակ Բրավոյի նախագահությամբ, կլոր սեղան է կազմակերպվել «Ցեղասպանության ճանաչումից հետո» թեմայի շուրջ:

Շաբաթվա ընթացքում բացվել են նաեւ երկու լուսանկարչական ցուցահանդեսներ. մեկը Անտուան Ագուլյանի «Հայաստանով՝ Ղարաբաղ» շրջագայության, իսկ մյուսը՝ «Հայկական ցեղասպանության» մոտիվներով:

Հ. Օ.

Վագները եւ հրեաները

Գերմանացի մեծատաղանդ կոմպոզիտոր Ռիխարդ Վագները թեեւ ապրել եւ ստեղծագործել է 19-րդ դարի կեսերին, սակայն լայն տարածում է գտել այն կարծիքը, թե մեծ է եղել նրա ազդեցությունը նացիստական շարժման վրա: «Հրեաները երաժշտության մեջ» տրակտատում (1850 թ.) հրեական երաժշտությունը նա բնութագրել է իբրեւ անարտահայտիչ, սառը, հուզականությունից զուրկ ու անիմաստ, իսկ հրեաների մուտքն արվեստի աշխարհ համարել է անցանկալի եւ անթույլատրելի, քանզի այն հղի է կործանարար հետեւանքներով:

Գերմանական Բայրոյթ քաղաքում Վագների թանգարանի տնօրեն Ֆրեդ Էգերը 1985 թ. կազմակերպել է «Վագները եւ հրեաները» ցուցահանդեսը՝ փորձելով փրկել ոչ թե Վագներին, այլ ճշմարտությունը: Նա ջանացել է ապացուցել, որ Հիտլերի հրեատյաց հայացքները չեն սկզբնավորվել մեծ կոմպոզիտորի հոդվածներից, ընդգծելով, թե որքան բարձր է նա գնահատել հրեա կոմպոզիտոր Մենդելսոնին, խմբավար Հենրիխ Պորգեսին, դիրիժոր Հերման Լեւիին: Վագները սիրավեպ է ունեցել ֆրանսուհի գրող Ջուդիթ Գոթյեի հետ, որը գրող Թեոֆիլ Գոթյեի եւ հրեա երգչուհի Ջուլիա Գրիզիի դուստրն էր:

Վագների մեծ հրեատյացությունը Էգերը փորձել է բացատրել նրա ժամանակակցի՝ հրեա կոմպոզիտոր Ջակոմո Մեյերբերի օպերաների հաջողությամբ, իսկ հրեաների մասին արտահայտած ատելությամբ լի մտքերը դասել է Վոլտերի, Մարքսի, Լյութերի, Նապոլեոնի եւ այլոց հրեատյաց մտքերի կողքին, որոնք չեն զիջում վերջինիս: Էգերի լիակատար համոզմամբ այսօր Գերմանիան զերծ է հրեատյացությունից, բավական է նշել, որ երաժշտական փառատոներում մշտապես մասնակցում են հրեա դիրիժորներ: Այսօր Վագների ստեղծագործությունները արգելվում են Իսրայելի համերգասրահներում: Այդ հարցի շուրջ առ այսօր ծավալվում են սուր եւ անողոք վեճեր: Երբ 1995 թ. օգոստոսին իսրայելական ռադիոյով հնչել է Վագների «Թռչող հոլանդացին» եւ այն էլ՝ շաբաթ երեկոյան, ունկնդիրները ցնցվել են, որովհետեւ Վագների երաժշտության ունկնդրումն ու կատարումը ոչ պաշտոնապես արգելվում է Իսրայելում 1938 թ. ի վեր: Արգելքի շուրջ ձեւավորվել են երկու հակադիր կարծիքներ. մեկը՝ մարդկային հզոր ապրումներ արտահայտող, մյուսը՝ բանական ու սթափ մտածողություն, չժխտելով Վագների երաժշտության անզուգականությունը: Մինչդեռ Վագների՝ նացիստական գաղափարախոսության հոգեւոր հայրը լինելու հարցում երբեւէ ոչ մի առարկություն չի հնչել, քանի որ նրան են պատկանում «հրեական խնդիր» եւ «վերջնական որոշում» արտահայտությունները, որոնց ենթատեքստում հրեաների եւ հուդայականության իսպառ վերացումն է երկրի երեսից: Հիտլերի մեծ հիացմունքին արժանանալու պատճառով, Վագները հրեական աշխարհում դարձել է նացիզմի խորհրդանիշ: Երբ 1981 թ. Իսրայելի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի դիրիժոր Զուբին Մետան ունկնդիրներին առաջարկել է մի հատված լսել Վագների «Տրիստան եւ Իզոլդ» օպերայից, դահլիճում հնչել են զայրալից աղաղակներ: Իր հակիրճ ելույթում նա պնդել է, որ Իսրայելը դեմոկրատական երկիր է, որտեղ ընդունված չէ որեւէ երաժշտության արգելումը, իսկ Վագների երաժշտությունից վիրավորվող մարդկանց առաջարկել է դուրս գալ դահլիճից: Երաժիշտներից երկուսը հրաժարվել են նվագել, մի քանի մարդ լքել է դահլիճը, նրանցից մեկը նույնիսկ բեմահարթակ է ներխուժել, սակայն անհողդողդ դիրիժորը Վագների երաժշտությունը հնչեցրել է մինչեւ վերջին ակորդը:

Երուսաղեմի սիմֆոնիկ նվագախմբի թավջութակահարուհի Նիխամա Ռուլերի կարծիքով ճիշտ չէ երաժշտությունը միահյուսել ռասիզմի հետ, այլապես հրեաները ստիպված կլինեն հրաժարվել նաեւ Շոպենի ստեղծագործություններից, որոնք նույնպես ընդգծված հրեատյաց են եղել: Մի քանի տարի առաջ Երուսաղեմի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը հասարակության կարծիքը իմանալու նպատակով հարցում է անցկացրել: Երաժշտասեր հասարակայնության միայն 30 տոկոսն է դեմ արտահայտվել Վագների ստեղծագործությունների կատարմանը, ըստ այդմ էլ որոշվել է հետաձգել այն, քանի դեռ կյանքից չի հեռացել Հոլոքոստ ապրած վերջին սերունդը:

Թարգմ.
ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆԻ

ՆԿԱՐՉԻ ԱՐՎԵՍՏԱՆՈՑՈՒՄ

Մարդն իր էությամբ չարագործ չէ

Համոզված է Անիտա Առաքելյանը

Անիտա Առաքելյանի կերպարային աշխարհի տեսունակության մեջ մշակվել է առարկայականի հանդեպ մոտեցումների եւ հարաբերությունների յուրահատուկ մտածելակերպ, որտեղ ելակետ է հանդիսանում քաոսի, ստեղծագործության, փոխհարաբերության եւ ներդաշնակության բարձրագույն էներգիան: Իր ստեղծագործություններում Անիտան փորձում է ներկայացնել առարկայական աշխարհը տարբեր դիրքերից: Նման մոտեցումը բխում է նրա ձգտումից՝ բնության երեւույթները կտավի վրա ներկայացնել սեփական տեսունակության պրիզմայով, սրանով իսկ բացահայտելով դիտողի առաջ նրա անտեսանելի, թաքնված կողմերը: Ահա թե ինչու նկարչուհին փոխակերպում է ձեւը՝ դեֆորմացնելով այն: Ի դեպ, այդպիսի միջոցներով է նա փորձում արտահայտել գեղագիտական եւ քաղաքացիական շատ ու շատ պրոբլեմներ: Նկարչուհու կերպարային աշխարհը բավականին անսովոր է: Նա ենթադրում է, որ անցյալ կյանքում մարդիկ եղել են երկկենցաղ, ջրային տարածությունների մեծ աստվածներ, որոնք ավելի ուշ ընդունել են այսօրվա կենսակերպը: Նրան հատկանշական է ստեղծագործական մեդիտացիան, կերպարային պատկերացումների եւ գաղափարների ներաշխարհը: Բնությունից ստացված խաղաղվածությունը նա բացատրում է նրանով, ինչպես Շտայներն է համոզիչ ներկայացնում՝ մարդը, հավանաբար, եղել է հենց նույն ջուրը, քարը եւ ծառը: Նման նույնացումը կարելի է զգալ, օրինակ, առափնյա ավազին նստելով եւ նայելով ալիքներին, միաձուլվելով այդ տարերքի պատկերներին, դառնալով նրա մի մասնիկը: Անիտան խուսափում է ավելորդ պատմողականությունից: Նա համոզված է, որ արվեստը պետք է իր մեջ կրի որոշակի իմաստային լիցք: Այս իմաստով հետաքրքիր է նրա «Գողգոթան»՝ երեք խաչված աղջիկներով կոմպոզիցիան: Առավել վառ եւ նշանակալից է «Կորիդան»: Դա ընդդիմություն չէ կնոջ եւ տղամարդու միջեւ: Այստեղ ազնիվ եւ անբիծ ոգու դիմակայությունն է: Անիտային հուզում է, թե ինչպես են բացահայտվում բարին եւ չարը:

Անիտա Առաքելյանի ստեղծագործական ուղին կանխորոշված է եղել իր պապի՝ ականավոր հայագետ, ակադեմիկոս Ղափանցյանի նրան տված անունով: Անիտա Առաքելյանը մեծացել է նկարիչների եւ երաժիշտների միջավայրում, որը ձեւավորել է նրա հոգեւոր աշխարհը եւ գեղեցիկի զգացումը: Ինչպես ուսումնական տարիներին, այնպես էլ հետագայում, նա ստեղծել է մի շարք դիմանկարներ, նատյուրմորտներ եւ բնապատկերներ՝ համոզված լինելով, որ մարդն իր հոգեւոր էությամբ ընդունակ չէ չարագործության: Արվեստը լավագույն միջոցն է ենթագիտակցականը բացասական եւ ագրեսիվ երեւույթներից ազատագրելու:

Անիտա Առաքելյանի արվեստը դա է ապացուցում:

ԷԴՄՈՆԴ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահը հրավիրում է

Փետրվարի 22-ին, ժ. 19:00-ին կկայանա Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգը

Դիրիժոր՝ **Լյուք Բաղդասարյան (Շվեյցարիա)**

Ծրագրում

Բեթհովեն՝ Սիմֆոնիա թիվ 7

Բրամս՝ Սիմֆոնիա թիվ 3

Փետրվարի 23-ին, ժ. 19:00-ին, առաջին անգամ Հայաստանում կկայանա ֆրանսիական «Լինեամ» լարային քառյակի համերգը:

Ծրագրում՝ Գունո, Ֆորե, Կրաս, Ռավել

2001/2002 թթ. համերգաշրջանի հովանավոր

AGBU- Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք զանգահարել 560645 հեռախոսահամարով:

ՀՖՆ-ի ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

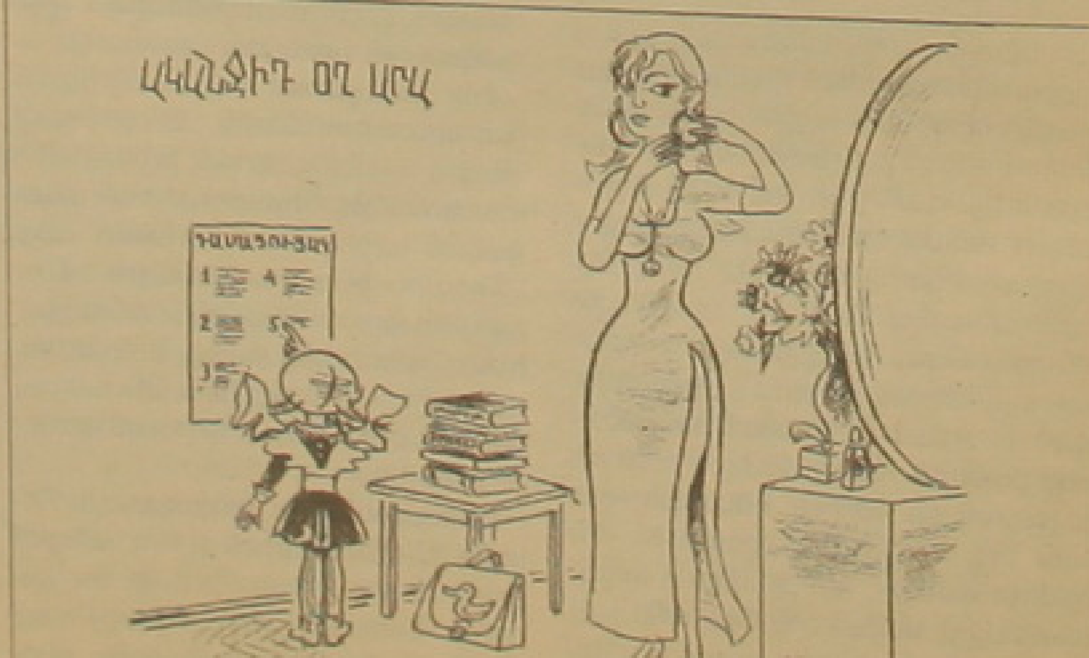

ԱԶԳ

Մարզական

Բյոռնդալենն օլիմպիական եռակի չեմպիոն

Օլիմպիական խաղերի 12-րդ օրը խաղարկվեց մեդալների եւս 7 հավաքածու: Ինչպես եւ նախորդ օրը, հաջող մրցելույթներ ունեցան ամերիկացիները, որոնք նվաճեցին 3 ոսկե եւ մեկական արծաթե ու բրոնզե մեդալ՝ օլիմպիական պարգեւների թիվը հասցնելով 26-ի: Իսկ շահած մեդալների թվով առայժմ առաջատարը Գերմանիայի օլիմպիական հավաքականն է (31 մեդալ. 9-15-7): Ոսկե մեդալների թվով (10) առջեւից են ընթանում նորվեգացիները: Դրանում իր մեծ ավանդն ունի բիաթլոնիստ Օլե Էյնար Բյոռնդալենը, որն այս մրցաձեւում օլիմպիական չորրորդ ոսկե մեդալը նվաճեց՝ դառնալով ձմեռային 19-րդ օլիմպիական խաղերի իսկական հերոսը: Իսկ մրցումների ամենամեծ անակնկալը մատուցեցին Բելառուսի հոկեյիստները՝ քառորդ եզրափակիչում մեդալների համար պայքարից դուրս մղելով շվեդներին:

Ամբողջ «ոսկին» Բյոռնդալենին

Բիաթլոնիստներն ավարտեցին մրցումներն օլիմպիադայում: Վերջին մրցաձեւը տղամարդկանց 4x7,5 կմ փոխանցումավազքն էր:

Առաջին անգամ այս մրցաձեւում հաղթող դարձավ Նորվեգիայի հավաքականը, որի կազմում վերջին փուլում փոխանցումավազքին մասնակցեց Բյոռնդալենը՝ նվաճելով իր 4-րդ ոսկե մեդալը: Հարկ է նշել, որ նորվեգացիները ձմեռային օլիմպիադաների պատմության մեջ 3-րդն են, որ նվաճում են չեմպիոնի կոչումը: Իսկ այս մրցաձեւի եռակի չեմպիոններ գերմանացիներն այս անգամ բավարարվեցին արծաթե մեդալներով: 3-րդ տեղը գրավեցին ֆրանսիացիները:

Ֆրիզինգերի հերթական ռեկորդը

Գերմանացի չմշկավազորդուհի Աննի Ֆրիզինգերը հերթական աշխարհի ռեկորդը սահմանեց 1500 մ չմշկավազքում: Նա մրցասարածությունն անցավ 1 րոպե 54,02 վրկ-ում, ինչը 0,36 վրկ-ով գերազանցում է 2001 թ. մարտի 4-ին Կալգարիում սահմանած իր իսկ ռեկորդը:

2-րդ տեղը գրավեց նրա հայրենակից Սաբինե Ֆելկերը, որը հաղթողից հետ մնաց 0,95 վրկ-ով: Բրոնզե մեդալը նվաճեց Ջենիֆեր Ռոդրիգեսը (ԱՄՆ):

Օլիմպիական առաջին չեմպիոնը

Ամերիկացի Ջիմ Շին դարձավ առաջին օլիմպիական չեմպիոնը սկելետոնում: Այս մարզաձեւն առաջին անգամ էր մտցվել օլիմպիական ծրագրում: Շին լավագույն արդյունքն ուներ թե առաջին, թե երկրորդ փորձից հետո: Արծաթե մեդալին արժանացավ Մարտին Ռեթլը (Ավստրիա), 3-րդը շվեյցարացի Գրեգոր Ստեյլին էր:

Կանանց մրցավեճում եւս ուժեղագույն ճանաչվեց ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչը՝ Տրիստան Գեյլը: Նա եւս առաջին իսկ փորձից հետո ստանձնել էր առաջատարի դերը: 2-րդ տեղը գրավեց ամերիկացի եւս մեկ մարզուհի՝ Լի Ան Պարսլին: Բրոնզե մեդալը բոլորի համար անսպասելի նվաճեց անգլիացի Ալեքս Կումբերը:

Վիճարկեցին հերթական պարգեւները

Շորտ-տրեկի մրցումներում մեդալների հերթական հավաքածուն խաղարկեցին տղամարդիկ եւ կանայք: Տղամարդկանց 1500 մ մրցասարածությունում չեմպիոն դարձավ ամերիկացի Ապոլո Անտոն Օնոն: Մրցանակակիրների թվում են նաեւ չինացի Ջայուն Լին եւ կանադացի Մարկ Գանյոնը:

Կանանց 3000 մ փոխանցումավազքում ուժեղագույնը ճանաչվեց Կորեայի հավաքականը: Հաջորդ տեղերում են Չինաստանի եւ Կանադայի մարզուհիները:

Որոշվեցին եզրափակիչի մասնակիցները

Կեռլինգի մրցումներում հայտնի դարձան եզրափակիչի մասնակիցները: Տղամարդկանց մրցաշարում չեմպիոնի կոչումը կվիճարկեն Կանադայի եւ Նորվեգիայի հավաքականները: Կիսաեզրափակիչում կանադացիները 6-4 հաշվով հաղթեցին շվեդներին, իսկ նորվեգացիները պարտության մատնեցին շվեյցարացիներին (7-6): Եզրափակիչն ու 3-րդ տեղի համար հանդիպումը կկայանան այսօր:

Կանանց մրցապայքարում վճռորոշ խաղում ուժերը կչափեն Անգլիայի եւ Շվեյցարիայի հավաքականները: Անգլիացիները դժվարին պայքարում 6-5 հաշվով հաղթեցին Նագանոյի օլիմպիադայի չեմպիոն կանադացիներին: Շվեյցարացիները պարտության մատնեցին ամերիկացիներին (9-4):

Բելառուսցիների անակնկալը

Հոկեյի երկրպագուներից որեւէ մեկը դժվար թե համարձակվեր գուշակել, որ Բելառուսի հավաքականը կարող էր պարտության մատնել հզոր շվեդներին: Քառորդ եզրափակիչ հանդիպումներում բելառուսցիները գլխավոր անակնկալը մատուցեցին՝ շվեդներին հաղթելով 4-3 հաշվով: Վճռական տափօղակը խաղավարտից 3 րոպե առաջ խփեց Վլադիմիր Կոպատը: Այսպիսով, Վլադիմիր Կրիկունովի սաները մտան կիսաեզրափակիչ: Հաղթանակը մեծ ցնծությամբ դիմավորեցին Մինսկում: Խաղից անմիջապես հետո հոկեյի երկրպագուները փողոց դուրս եկան՝ տոնելու իրենց սիրելիների հաղթանակը: Իսկ ահա, այդ նույն ժամանակ Ստոկհոլմում քար լռություն էր տիրում: Շվեդներն իսկական շոկի մեջ են: Լրատվամիջոցները պարտությունը գնահատել են որպես խայտառակություն եւ համեմատել 1936 թ. ֆուտբոլի հավաքականի՝ ճապոնացիներից կրած անհաջողության հետ:

Մեծ հետաքրքրությամբ էր սպասվում Ռուսաստան-Չեխիա հանդիպումը: Ռուսները մեծ ջանքերի գնով հաղթեցին: Հաշիվը բացեց Մաքսիմ Աֆինոգենովը: Ինչպես պարզվեց հետագայում, դա այդ խաղում միակ գոլն էր: Չեխերը հատկապես 3-րդ խաղափուլում ճնշում գործադրեցին Խաբիբուլինի դարպասին, սակայն դարպասապահն իրեն գերազանց դրսեւորեց: Այդ խաղում նա 41 հարված հետ մղեց:

Կիսաեզրափակիչում ռուս հոկեյիստները կմրցեն ամերիկացիների հետ: Վերջիններս առանց մեծ դժվարության պարտության մատնեցին գերմանացիներին (5-0): Պայքարը կշարունակեն նաեւ կանադացիները, որոնք 2-1 հաշվով հաղթեցին ֆիններին:

Վանեսա Ռաֆեյանի հաջող ելույթը

Լեռնադահուկային սպորտի ներկայացուցիչները վիճարկեցին օլիմպիական հերթական պարգեւները: Կանայք մրցեցին սլալոմում: Հայաստանը ներկայացնող ֆրանսահայ Վանեսա Ռաֆեյանը բավական հաջող ելույթ ունեցավ: Մրցումներին մասնակցած 70 մարզուհիներից որակավորման փուլից հետո գլխավոր եզրափակիչ մտած 49 լեռնադահուկորդուհիների թվում էր նաեւ Վանեսան, որն ի վերջո գրավեց 29-րդ տեղը՝ հաղթողին զիջելով 13,02 վրկ-ով: Ինչպես տեղեկացնում է սպորտվարչության լրատվական ծառայության պետ Յուրա Ալեքսանյանը, մրցումները դիտելու համար Մարսելից Սոլթ Լեյք Սիթի էին ժամանել Ռաֆեյանի ծնողները: Այսօր Վանեսան հանդես կգա հսկա ոլորավայրէջքում: Ցավոք, մարզումների ժամանակ ծնկի վնասվածք է ստացել հայ լեռնադահուկորդ Արսեն Հարությունյանը, որի մասնակցությունը մրցումներին հարցականի տակ է: Իսկ կանանց սլալոմում հաջողությունն ուղեկցեց խորվաթ մարզուհի Յանիցա Կոստելիչին: Նա դարձավ օլիմպիական կրկնակի չեմպիոնուհի՝ մրցասարածությունը հաղթահարելով 1 րոպե 46,10 վրկ-ում: Ընդհանուր առմամբ 20-ամյա մարզուհին Սոլթ Լեյք Սիթիում 3 մեդալ է նվաճել (2 ոսկե, 1 արծաթե): Նրանից բացի, Խորվաթիայի ներկայացուցիչներից եւ ոչ մեկը հաջողության չի հասել: Արծաթե մեդալին արժանացավ ֆրանսուհի Լաուրա Պեկենյոն, բրոնզը բաժին հասավ շվեդուհի Անյա Պերսոնին:

ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ

Անդրանիկ Ադամյանն ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ

Վերջապես ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարությունը կողմնորոշվեց Հայաստանի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզչի հարցում: Հավաքականի ղեկը կստանձնի «Շիրակի» գլխավոր մարզիչ Անդրանիկ Ադամյանը: Նրան կօգնի «Փյունիկի» գլխավոր մարզիչ Սամվել Դարբինյանը:

Բոլորովին վերջերս իր հիսնամյակը նշած Անդրանիկ Ադամյանը մեր հանրապետության հմուտ ու բանիմաց ֆուտբոլային մասնագետներից է, որի ողջ մարզական կենսագրությունը կապված է եղել հարազատ Գյումրու «Շիրակի» հետ: Այս թիմում Ադամյանը երկար տարիներ հանդես է եկել՝ աչքի ընկնելով արդյունավետ խաղով, իսկ հետագայում անցել է մարզչական գործունեության: Ադամյանի գլխավորությամբ «Շիրակը» ՀՀ առաջնություններում 3 անգամ դարձել է չեմպիոն, 4 անգամ՝ արծաթե, մեկ անգամ՝ բրոնզե մրցանակակիր, 2 անգամ նվաճել է Սուպերգավաթը: Եվ այսօր դժվար է պատկերացնել «Շիրակն» առանց իր անփոփոխ մարզչի, որի ցուցանիշն իրոք յուրօրինակ ռեկորդ է հայկական ֆուտբոլում:

Անդրանիկ Ադամյանը նաեւ հավաքականներում աշխատանքի զգալի փորձ է կուտակել: Նա 1995 թ. եղել է ազգային հավաքականի երկրորդ մարզիչ՝ օգնելով Սամվել Դարբինյանին: Այդ ընթացքում հավաքականն անցկացրել է 9 խաղ (+1=1-7, 5-21): 1996 թ. հունիսից Ադամյանը Դարբինյանի հետ միասին մինչեւ 1997 թ. եղել է Խորեն Հովհաննիսյանի օգնականը, որի գլխավորությամբ մեր հավաքականն աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում գրավեց 4-րդ տեղը: Այդ ժամանակահատվածում հավաքականի ցուցանիշներն այսպիսին են եղել. 16 խաղ, +2=5-9, 10-41: Այսպիսով, 1995-1997 թթ. աշխատելով ՀՀ ազգային հավաքականում 2-րդ մարզիչ, Անդրանիկ Ադամյանն իր ներդրումն է ունեցել անցկացրած 25 խաղերում (+3=6-16, 15-62):

Փորձառու մարզչի մարզչական տաղանդը հատկապես փայլատակեց ՀՀ երիտասարդական հավաքականը գլխավորելիս: Նա հավաքականի ղեկը ստանձնեց 2001 թ. մրցաշրջանի սկզբում, երբ մեր երիտասարդ ֆուտբոլիստները 3 անընդմեջ պարտություն էին կրել: Փորձառու մասնագետը կարճ ժամանակահատվածում կարողացավ կերպարանափոխել թիմը, մասնավորապես կոլեկտիվ ստեղծել: Արդյունքը պարզապես ֆանտաստիկ էր: Հաջորդ 7 խաղերում մեր ֆուտբոլիստները վաստակեցին 14 միավոր (+4=2-1, 8-3): Դա ռեկորդային ցուցանիշ է հայկական ֆուտբոլում մեր տարբեր տարիքի բոլոր հավաքականների շրջանում: Անդրանիկ Ադամյանը թվով 6-րդ մարզիչն է, որը գլխավորում է ՀՀ ազգային հավաքականը: Բավական բարդ ու պատասխանատու պաշտոն է ստանձնել Ադամյանը: Սակայն լավ գիտենալով նրա մարդկային արժանիքները, մարզչական հարուստ փորձն ու գիտելիքները, հույս ունենանք, որ Անդրանիկ Ադամյանն իր նախորդներից ավելի հաջողակ կգտնվի եւ հավաքականը վերջապես կուրախացնի իր երկրպագուներին: Միայն թե այս հարցում նորընտիր մարզչին պետք է բազմակողմանի օգնություն ցուցաբերի ֆեդերացիան՝ ապահովելով հավաքականի նախապատրաստության նորմալ ընթացքը:

Իսկ մենք ընթերցողներին ներկայացնում ենք վիճակագրական տվյալներ հավաքականը գլխավորած մարզիչների վերաբերյալ:

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Էդուարդ Մարգարով (1992-94 թթ.)	6	1	2	3	1-5	5
2. Սամվել Դարբինյան (1995-5.6.96 թթ.	9	1	1	7	5-21	4
3. Խորեն Հովհաննիսյան (20.5.96-97 թթ.)	16	2	5	9	10-41	11
4. Սուրեն Բարսեղյան (1998-99 թթ.)	14	4	2	8	11-19	14
5. Վարուժան Սուքիասյան (2000-01 թթ.)	17	3	7	7	17-27	16

ՉԵՄՊԻՈՆՆԵՐԻ ԼԻԳԱ

Ոչ ոք չէր ուզում զիջել

Ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի 3-րդ տուրի հանդիպումները «A» եւ «B» խմբերում աչքի ընկան անհաշտ մրցակցությամբ: Բոլոր զույգ խաղերն էլ ոչ-ոքի ավարտ ունեցան, ընդ որում՝ երկուսում դարպասներն այդպես էլ մնացին անառիկ:

«A» խմբի առաջատարներից մեկը՝ «Մանչեսթր Յունայթեդը» հյուրընկալվել էր «Նանտին»: Դաշտի տերերը 9-րդ րոպեին բացեցին հաշիվը շնորհիվ Մոլդովանի դիպուկ հարվածի: Հյուրերը շատ ջանքեր գործադրեցին պարտությունից խուսափելու համար, բայց հաջող էր խաղում ֆրանսիացիների դարպասապահ Լանդրոն: 86-րդ րոպեին նա պարզապես հրաշքով հետ մղեց Սկոուլզի գլխի հարվածը:

Թվում էր, թե «Նանտը» հաղթանակ կտոնի, սակայն արդեն ավելացված ժամանակում հյուրերը 11 մ հարվածի իրավունք ստացան եւ վան Նիստելրոյը «Մանչեսթր Յունայթեդին» փրկեց պարտությունից:

Խմբի մյուս առաջատարը՝ «Բավարիան» եւս դժվարությամբ միավոր վաստակեց Պորտուգալիայում: «Բոավիշտայի» հետ խաղում հաշիվն այդպես էլ չբացվեց:

«B» խմբում առայժմ անհաջող հանդես եկող «Լիվերպուլը» կրկին հիասթափեցրեց իր երկրպագուներին: Անգլիացիները «Գալաթասարայի» հետ խաղում հաջողությանը մոտ էին 63-րդ րոպեին, սակայն Էմիլ Հեսկիի հարվածից հետո գնդակը դիպավ հորիզոնական ձողին: Եղան եւս մի շարք նպաստավոր պահեր, սակայն հաջող խաղաց հյուրերի դարպասապահ Մոնդրագոնը:

«Բարսելոնի» եւ «Ռոմայի» մրցավեճում առաջինը հաջողության հասան իտալացիները. 57-րդ րոպեին աչքի ընկավ Պանուչին: «Բարսելոնը» խաղավերջում փրկեց դրությունը: Սեփական խաղադաշտում «Ռոմայի» պաշտպանը սխալվեց, գնդակին տիրեց Պույոլան եւ ճշգրիտ փոխանցումով հարվածի դուրս բերեց Կլյույվերտին: «Սուրբ Պատրիկը» դիպուկ հարվածով խոցեց մրցակցի դարպասը:

Մրցաշարային աղյուսակներ

«A» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Մանչեսթր	3	1	2	0	5-2	5
2. Բավարիա	3	1	2	0	2-1	5
3. Բոավիշտա	3	1	1	1	1-3	4
4. Նանտ	3	0	1	2	1-3	1

«B» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բարսելոն	3	1	2	0	6-4	5
2. Գալաթասարայ	3	0	3	0	3-3	3
3. Ռոմա	3	0	3	0	2-2	3
4. Լիվերպուլ	3	0	2	1	1-3	2

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Երբ արթնանում է Վանդամի խիղճը

Բելգիական հանրահայտ կինոդերասան Ժան Կլոդ Վանդամը համառ պայքար է սկսել Հարավային Կորեայի ղեկավարների դեմ: Նա թույլերի ու խեղճերի պաշտպանն է ոչ միայն ֆիլմերում, այլեւ իրական կյանքում, սակայն տվյալ դեպքում նա պաշտպանում է ոչ թե մարդկանց, այլ շներին ու կատուներին, որոնց միսը Հարավային Կորեայում ուտում էին: Նա կոչ է արել կտրականապես արգելել կենդանիների ֆիզիկական տանջանքները: Կենդանիների պաշտպանության ամերիկյան ATER կազմակերպությունը դիմում է հղել Կորեայի նախագահ Կիմ Դի Ջունգին: Չնայած այնտեղ օրենքով արգելվում է կենդանիներին ծաղրուծանակի ենթարկելն ու տանջամահ անելը, սակայն ոչ ոք չի հետեւում այդ օրենքին: Կենդանի կատուներին շպրտում են եռացող ջրի մեջ, իսկ շներին այրում՝ միսը նրբահամ դարձնելու համար: Հարավային Կորեայում մայիսին կանցկացվեն «Աշխարհի գավաթի» ֆուտբոլի խաղերը, որի ժամանակ «կենդանիների աղերսալի ճիչերը կմիախառնվեն ֆուտբոլասերների ուրախության ճիչերին»:

FIFA-ի նախագահ Ժոզեֆ Բլատերը դիմել է Հարավային Կորեայի ղեկավարությանը՝ պահանջելով խիստ միջոցներ ձեռնարկել դաժանությունը վերացնելու համար:

Ռ. Պ.

Աստղային կարճ նորություններ

★ Սուրբ Վալենտինի օրը Ռեյչար Ստիվենսը Ջերեմի Էդվարդից ստացավ ամուսնության առաջարկ:

★ Երգչուհի Դիդոն վարձել է թիկնապահների խումբ՝ մոլի երկրպագուներից պաշտպանվելու համար:

★ Մոս օրերս «Հյուրեր ապագայից» խումբը կթողարկի իր նոր կոմպոզիցիան:

★ Օրեր առաջ Նատաշա Կորոլյովան որդի է ունեցել եւ անվանակոչել Արխիպ:

★ «140 հարված րոպեում» խումբն ավարտում է իր հյուրախաղերը ԱՄՆ-ի գիշերային ակումբներում:

★ Ռոբին Վիլյամսը եւս մեկ անգամ դաջվածք արեց իր մարմնին, որը թվով 8-րդն է:

★ Ուղիղ 22 տարի առաջ մահացավ «Էյ Սի Դի Սի» խմբի առաջին մենակատար Բոն Սկոթը:

★ Վերտուալային «Գորիլա» խմբի անդամները կդառնան նոր կոմպյուտերային խաղի հերոսներ:

★ Էլթըն Ջոնը սկսել է ձայնագրել նոր երգ՝ Անգլիայի թագուհու՝ Էլիզաբեթ 2-րդի թագավորության 50-րդ տարեդարձի առիթով:

★ Այս շաբաթվա հարցումների համաձայն, բրիտանական «Վեսթ Լայֆ» խումբը կհայտնվի կատարողների առաջին տեղում:

★ Երգչուհի Ջեմֆիրան խոստովանել է, որ 2001 թ. իր համերգներն իրեն հասցրել են հոգեկան խանգարման:

★ Ամերիկյան «Ռայ դի եմ սի» խմբի անդամները ռեփի առաջին ներկայացուցիչներն են, որ թողել են իրենց ձեռքերի հետքերը հոլիվուդյան աստղային պուրակում:

★ Հաջորդ շաբաթվա ընթացքում ռադիոեթերում կհնչի ռուսական «Դեմո» խմբի նոր՝ «Մինչեւ առավոտ» երգը:

★ «Ագաթա Քրիստի» խմբի առաջին համերգը տեղի է ունեցել ուղիղ 14 տարի առաջ, իսկ ապրիլի 14-ին խումբը Կիեւում հանդես կգա համերգային նոր ծրագրով:

★ Ապրիլի 22-ին Մոսկվայում կկայանա անգլիական հանրահայտ «Սկորպիոնս» տեխնոխմբի համերգը:

★ Ռուս երգչուհի Յուլյա Չիչերինան կմասնակցի դետեկտիվ սերիալի նկարահանումներին:

★ Մոսկվա է ժամանել բրազիլացի նշանավոր երգիչ Իվան Լինսը:

Տ. Հ.

ԽՈՀԱՆՈՑ

Փլավ ոչխարի մսով

500 գ ոչխարի միս, 600 գ բրինձ, 400գ գազար, 8 գլուխ սոխ, 250 գ բուսական յուղ, սեւ պղպեղ, անիսոն՝ ըստ ճաշակի:

Միսը ոչ մեծ կտորներով տապակել մինչեւ կարմրելը, վրան ավելացնել մանր կտրատած սոխ, գազար եւ շարունակել 7-10 րոպե տապակել: Վրան ավելացնել բրնձից 1,5 անգամ ավելի ջուր, աղ եւ համեմունքներ: Ջուրը եռալուց հետո լցնել բրինձը: Երբ ջուրը ցամաքի, մակերեսը հարթեցնել, մի քանի տեղից անցք բացել եւ լցնել 1-2 ճաշի գդալ եռացրած ջուր: Հետո կաթսայի բերանը փակել եւ 20-25 րոպե շարունակել եփել միջին կրակի վրա:

Թագաժառանգի հետ ամուսնությունը դեռ չի նշանակում դառնալ թագուհի

Բրիտանացիների մեծամասնությունը կարծում է, որ թագաժառանգ Չարլզը կարող է ամուսնանալ իր վաղեմի ընկերուհու՝ Կամիլա Պարկերի հետ, սակայն վերջինս երբեք չի դառնա թագուհի: Այսպիսին են պետության ղեկավար Էլիզաբեթ Երկրորդ թագուհու գահակալման 50-ամյակին նվիրված տոնակատարությունների առիթով անցկացված հասարակական կարծիքի հարցման արդյունքները:

Տպավորությունը չփչացնելու համար

Պուերտոռիկոցի 69-ամյա Խիրոխիտո Տորեսը 42 երեխայի հայր է, որոնց մայրերը 7 տարբեր կանայք են: Նա հայտարարում է, որ ինքը չի ամուսնացել նրանցից եւ ոչ մեկի հետ, որպեսզի «տպավորությունը չփչացնի»:

«Ես առողջ մարդ եմ, երբեք չեմ հիվանդացել: Իսկ առողջությունն սկսվում է հիգիենայից: Ես չեմ գործածում ալկոհոլ, չեմ ծխում, վարում եմ առողջ կենսակերպ: Սնվում եմ բնության պարգեւած թարմ մթերքներով: Իսկ ամենահիմնական ուտեստը եփած կաղամբն է», ասում է երջանիկ հայրը:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Ինչպես ախտորոշել կրծքի քաղցկեղը

Գերմանիայի Բոխում քաղաքի համալսարանում մշակվել է մի նոր ախտորոշիչ սարք, որի միջոցով հայտնաբերվում են կանանց կրծքում եղած աննշան հյուսվածքներ, որոնք կարող են քաղցկեղածին լինել:

Խոսքը վերաբերում է գերձայնային սարքին, որը գրանցում է ոչ միայն անդրադարձող ազդանշանները, այլ նաեւ ազդանշանի փոքրագույն մասնիկները, որոնք ներթափանցում են կուրծք: Այդ մասնիկները անդրադարձիչի միջոցով հետ են նետվում դեպի չափիչ գլխիկ: Սարքը փոքրիկ ռոբոտի միջոցով պարույրաձեւ փաթաթվում է կրծքավանդակին: Այս ինֆորմացիաներից ստացված եռակի չափման պատկերը ցույց է տալիս նույնիսկ ամենափոքր փոփոխությունները կրծքում:

Գերմաներենից թարգմանեց
ԼԻԼԻԹ ԲԵՐԲԵՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

✔ Կարճատեսության վերացման վիրահասությունը հանգեցնում է կողմնակի հետեւանքների:

✔ Օհայոյի պետական համալսարանի (ԱՄՆ) հետազոտողները նշում են, որ վիրահատության դիմած կարճատեսների մոտ մեկ երրորդը բողոքում է երեկոյան ժամերին ավտոմեքենա վարելիս առաջացած դժվարություններից: Նրանց թվում է, թե իրենց շրջապատող ողջ լուսատուները՝ լապտերներից սկսած մինչեւ աստղերը, ունեն հսկայական լուսապսակներ:

✔ Գտնվել է մելանոմայի դեմ պայքարի միջոցը:

✔ Ավստրալացի ուռուցքաբան Մարտին Լակմանը հայտնաբերել է երկու սպիտակուցներ, որոնք կարեւոր դեր են խաղում մելանոմայի՝ մաշկային ծածկույթների ամենաակտիվ քաղցկեղային ուռուցքի ծյուղավորման գործընթացներում:

✔ Սինգապուրում գիտնականներն ու բժիշկները քննարկելու են, թե ինչպես կարելի է պայքարել ծերության դեմ:

✔ Առաջին անգամ Ասիայում կանցկացվի գիտաժողով՝ նվիրված ծերության դեմ պայքարին: Հունիսի 23-26-ը Սինգապուրում կայանալիք այդ գիտաժողովի ամենաառաջնային ու հիմնական թեման լինելու է՝ ինչպես պահպանել երիտասարդությունն ու երկարացնել կյանքի տեւողությունը:

✔ Խանութների ցուցափեղկերին կհայտնվեն քնաբերով լցված բլիթներ:

✔ Ինչպես երեւում է, քնաբերով լցված բլիթներն ու թխվածքները, որոնք օգնում են նեւրոզների դեմ, մոտ ժամանակներս կհայտնվեն Ռուսաստանի խանութների ցուցափեղկերում:

Օգտակար խորհուրդներ

■ Կիտրոնից կարելի է ավելի շատ հյութ քամել, եթե նախապես մի քանի րոպե ընկղմեք տաք ջրի մեջ:

■ Կերակուր պատրաստելուց հետո խոհանոցում ծանր օդ է լինում, որը վերացնելու համար բավական է թավայի մեջ մի քիչ քացախ լցնել եւ կրակի վրա թողնել մինչեւ գոլորշիանալը:

■ Էմալապատ նոր կաթսան շուտ չի փչանա, եթե օգտագործելուց առաջ բերնեբերան ջուր լցնեք եւ եռացնեք: Ապա պետք է ջուրը թողնել կաթսայի մեջ մինչեւ սառչելը: Այս ձեւով էմալն ամրանում է:

■ Սպիտակ եւ բաց գույնի մորթիները ժամանակի ընթացքում լույսի տակ դեղնում են: Որպեսզի մորթու գույնը լավ պահպանվի, հարկավոր է այն պահել վառ կապույտ կտորից կարված տոպրակում:

■ Ելակի վառ կարմիր գույնը պահպանելու համար մատուցելուց առաջ վրան լցրեք 1 թեյի գդալ կիտրոնի հյութ:

■ Որպեսզի սոխը «չլացացնի», այն մաքրեք ջրի տակ կամ 2-3 րոպե թողեք եռացրած ջրում:

■ Որպեսզի սունկը լվանալիս չսեւանա, ջրին ավելացրեք մի քիչ քացախ կամ կիտրոնի հյութ:

■ Մրգի թողած բծերը բամբակյա հագուստի վրայից կարելի է անմիջապես հեռացնել, եթե կեղտոտված մասը դնեք դատարկ թասի մեջ եւ վրան պահեք եռացրած ջրի շիթը՝ մինչեւ բիծն անհետանա: Հնացած բծերը մաքրում են նույն կերպ, միայն թե եռացրած ջրի փոխարեն օգտագործում են թարմ կաթ:

■ Մորու, մոշի, ելակի բծերը հեռացնելու համար հագուստի կեղտոտված մասը 1 ժամ թողնում են սառը ջրի մեջ, ապա լվանում սառն օճառաջրով:

■ Բերանի տհաճ հոտը վերացնելու համար 1 բաժակ ջրին ավելացրեք 1 թեյի գդալ խնձորի քացախ եւ դրանով ողողեք բերանը:

■ Ատամների վրա հայտնված մուգ գույնի բծերը վերացնելու համար ատամները մաքրելուց հետո հարկավոր է բերանը 2 րոպե ողողել քացախաջրով (1 բաժակ ջրին 1 թեյի գդալ խնձորի քացախ):

▼▼▼

- Գրազ եմ գալիս, որ վաղվանից թողնելու եմ խմելը:

- Համաձայն եմ: Ինչի՞ վրա ենք գրազ գալիս:

- Ինչպե՞ս թե ինչի: Կես լիտրի:

▼▼▼

Երեխայի քույրը տանում էր:

- Մայրիկ, կարո՞ղ եմ քնել, թե՞ դեռ շարունակելու ես օրորոցային երգել:

▼▼▼

- Ասա, ի՞նչ տարբերություն կա կայծակի եւ էլեկտրականության միջեւ:

- Կայծակի համար չեն վճարում:

▼▼▼

Գիշերվա ժամը 2-ին կինը արթնացնում է ամուսնուն.

- Ինձ համար նոր զգեստ կգնե՞ս:

- Այո...

- Իսկ նոր վերարկո՞ւ:

- Այո...

- Ես շատ ուրախ եմ:

- Իզուր...

- Ինչո՞ւ:

- Որովհետեւ քնի մեջ եմ խոսում:

▼▼▼

- Ինչո՞ւ է Ադամը Եվայից առաջ ստեղծվել:

- Որպեսզի գոնե մի տղամարդ ստույգ իմանա կնոջ ծննդյան թիվը:

▼▼▼

- Հուսով եմ, որ ինձ հետ ամուսնանում ես ոչ հանուն ավտոմեքենայի:

- Իհարկե՛ ոչ, թանկագինս, ես մոռացել էի նաեւ ամառանոցդ:

▼▼▼

- Բժիշկ, մեր ընկերոջ կույր աղիքն է ցավում, ինչո՞ւ եք երիկամը հեռացրել:

- Դուք 300 դոլար չտվեցի՞ք:

- Այո:

Երիկամի փող եք տվել, երիկամն եմ հեռացրել, էլ ի՞նչ եք ուզում:

▼▼▼

- Դուք ինչքա՞ն կուզեիք վաստակել, որպեսզի ձեզ երջանիկ համարեիք,- հարցրին Բեռնարդ Շոուին:

- Այնքան, որքան ես վաստակում եմ իմ հարեւանների կարծիքով,- պատասխանում է Շոուն:

հեռուստածրագիր

22 փետրվար, ուրբաթ

Շ1

9.00, 13.00, 17.00, 21.00, 00.00, 1.20, 1.25 Հայլուր
9.20 «Աշնան արեւ» 20 տարի անց
9.50 Պոեզիայի ակնթարթներ
10.00 Երգում է Շուշան Պետրոսյանը
10.25 Բոհեմ
11.00 Ս-լ «Սիրո կախարդանք»
11.45 Կեսգիշերային ճեղքում բաց
12.40 Բարի ախորժակ
13.20 Ռուբիկոն+
17.20 Պատմություններ որսորդության եւ ձկնորսության մասին
17.50 Խոնարհ հերոսներ. Վուրգ Ոսկանյան
18.20 Մարդը եւ օրենքը
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 «Բարի ակնթարթ»
20.10 Մանրամասներ
20.20 Եկեղեցական կյանք
20.35 Տուն-տունիկ
21.50 Ոսկի նեշան
22.00 Ս-լ «Բլանկոյի այգին» (նախավերջին եւ վերջին մասեր)
Ընդմիջմանը 23.00 Օլիմպիական հայլուր
00.20 Կեսգիշերային ճեղքում բաց

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

08.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
(08.30, 09.30 Լրաբեր)
10.00, 18.00 Ս-լ «Բժիշկ Մարթան եւ նրա հիվանդները»
10.50 Երկխոսություն. Շվեյցարիա-Հայաստան
11.20 «Եթե ես լինեի...»
12.00 Գ/Ֆ «Քինգ Քոնգ»
16.00 Լրաբեր
16.15 Բնությանը պաշտպան
16.40 Մուլտֆիլմ
17.10 Վավ. ֆիլմ
17.30 «Լեզուների համաստեղություն»
19.00 Համերգ
19.25 «Ներշնչանք». Գագիկ Գեւորգյան
20.00 Լրաբեր
20.50 Գ/Ֆ «Բոլոր քույրերի քույրը»
22.40 «Բեմական խաչմերուկ»
23.15 «1-02»
23.30 Լրաբեր
ԱՊՀ-ի նորություններ (ՄԻՐ)
24.00 «Սեկտոր PRO»

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.30, 21.00 CNN
08.00, 15.30, 20.30, 01.00 Ժամը
09.00 Գ/Ֆ «Երկուսից մեկը»
11.00 «Օրիդեա»
11.25 Ինչո՞ւ ես, բարեկամ
11.40, 20.00 Ավտոտաի-2000
12.00, 15.30 Մուլտֆիլմ
13.00, 21.30 Բլից
13.25 Գ/Ֆ «Վերջին տղամարդը երկրում»
15.45 Գ/Ֆ «Յոթ տարի Տիբեթում»

18.30 Մեր հաղթանակը
19.00 Բումերանգ
22.00 Հոթ լայն
22.40 Վարկանիշ
23.20 Գ/Ֆ «Շիկահերը»
01.30 Գ/Ֆ «Ճշմարիտ արժեքներ»

Գ

19.00 Մուլտֆիլմ
19.50 Բախտացույց
20.00 Գ/Ֆ «Բոաֆինգեր»
22.00 Բախտացույց
22.05 Գ/Ֆ «Սպանիչ երեկո»
00.00 Գ/Ֆ «Կայարան երկուսի համար»

Ա1+

07.35, 18.30, 01.25 «Ա1+ֆուտբոլ»
07.45, 09.45, 11.45, 13.45, 15.45, 17.45, 19.45, 21.45, 23.45 «Այբ-Ֆե»
08.00, 12.00, 13.30, 16.55 «Այբ-Ֆե-տեղեկատու»
08.05, 18.05 Մ/ս-լ «Սեյլոր-մուն»
08.25 «Ռիվերդանս» խմբի համերգը
08.45, 18.45, 19.45, 22.45, 00.45 «Այբ-Ֆե+»
08.55, 16.00 Ս-լ «Անմոռանալին»
10.00 «Արտացոլանք»
10.25 «Ա1+դեղատուն»
10.35 Երգում է Մայքլ Ջեքսոնը
10.45, 16.45 «Նոյյան տապան»
11.00, 20.00 Ս-լ «Իմ բոլոր զավակները»
12.05, 18.50 Ս-լ «Անպարտելիներ-2»
12.30 Արգենտինյան տանգո
12.45, 20.55 Ս-լ «Դա Վինչիի հետաքննությունը»
13.35 Երգում է Թինա Թըրները
13.55 Ֆիլմ-հեքիաթ «Նապոլեոն»
15.15 «Յես» խմբի համերգը
15.30 Մուլտֆիլմ
17.00 «Ջիփսի Քինգզ» խմբի համերգը
17.10 «Ավետիս»
18.00, 19.55, 20.50, 23.05 «Այբ-Ֆե-բիզնես»
19.15 «Տոյոտան» ներկայացնում է «Վայրի բնության աշխարհը»
22.15 «Հ. Գ.»
22.55 Երաժշտական դադար
23.00 «Գլխավոր թեմա»
23.10, 02.05 «Ա1+ժամուլ»
23.20 Գ/Ֆ «Կենդանի մարմին»
01.35 «Էյր, ուինդ ընդ ֆայըր» խմբի համերգը
02.00 Երաժշտական դադար
02.15 Ամանդա Լուջը «Սերտ կապեր» ֆիլմերում
03.55 Երգում է Էնիան
04.05 Գ/Ֆ «Երկու մարդասպան»
05.45 Երգում է Բարբրա Սթրեյզանդը
06.00 Գ/Ֆ «Ես անգլերեն չխոսել»

ԵՐԵՎԱՆ

7.00 ТВЦ Մոսկվա «Տրամադրություն»
9.30 «Առավոտ»
11.00 «Տառերի մոլորակ»
11.20 Մուլտֆիլմ
12.00 Հ/թ «Ակցեոն»
12.30 ТВЦ Մոսկվա «Տարեթիվ»
13.25 ТВЦ Մոսկվա ս-լ «Պետերբուրգյան գաղտնիքներ»
14.30 «Ներշնչանք»
15.15 ТВЦ Մոսկվա ս-լ «Տնակ կեսարը»
16.20 «Գոյության եզերք»
16.55 Գեղֆիլմ
18.20 Մուլտֆիլմ
19.00 «Զգույշ, օրենք է»
19.30 «Բուրգ»
19.55 ТВЦ Մոսկվա ս-լ «Առանց սիրո իրավունքի»
21.00 «Հարցերի տաղավար» հեռուստավիկտորինա
21.30 «Այս երեկո, այս ժամին»
22.30 Կարճամետրաժ կինոնկար
23.00 «Հեռուստաֆուտբոլ+»
23.35 Վավֆիլմ
01.05 ТВЦ Մոսկվա «Իրադարձություններ»
Ավարտին գիշերային կինոսրահ

Շանթ

08.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Հորիզոն»
08.40, 15.15 Մ/ս-լ «Ջին Ջինը Պանդելայից»
09.00, 15.35 Մ/ս-լ «Ֆանտաստիկ քառյակը»
09.20, 16.00 Մ/ս-լ «Արկածախնդիր Սիսին»
09.40, 16.20 Մ/ս-լ «Խորհրդավոր ասպետները»
10.00, 16.40 Մ/ս-լ «Անկարգ ընկեր»
10.20, 21.45 «Նոստալգիա»
10.30, 18.15 Ս-լ «Լողափ»
11.15, 19.10 Ս-լ «Սատանայի ճուտը»
12.10 «Հեռանկար»
12.55 «Ծո-ից ծո Հայաստան»
13.15 Գեղֆիլմ
17.05, 22.40 «Պատահական վկա»
17.35 Ս-լ «Դարման եւ Գրեգը»
20.15 «Օլային հյուր»
20.30 Ս-լ «Կամենսկայա»
21.20 Մ/ս-լ «Սիմփսոններ»
23.10 Գեղֆիլմ (DVD)
01.30 Գ/Ֆ «Այ քեզ ճանապարհորդություն»

ԱՐՄԵՆԱԿՈԲ

11.00 Համերգային ծրագիր
12.00 Մուլտաշխարհ
16.00 Համերգային ծրագիր
17.05 Մուլտծրագիր «Գաղտնիքը գլխարկի մեջ է»
18.45 Վ/Ֆ «Բույսերի կյանքը»
19.05 Վ/Ֆ «Մոսկվայի «Պուշկինի անվան թանգարան»
19.50 Գ/Ֆ «Ես Ձեզ սիրում էի»
21.15 Վ. Պուզյանի երաժշտական հաղորդումը
22.00 Գ/Ֆ «Եղնիկների որսորդը»
01.00 Գ/Ֆ «Արտին մոտ»

ԱԼԵՏՎ

09.05, 20.30, 22.30 Բարի լուր
09.30, 19.30 Մուլտֆիլմ
09.50, 19.50 Արցախյան դրվագներ
10.15, 20.45 Ո՞վ է քեզ կանչում
10.30 Կենդանիների աշխարհում
11.25 Ս-լ «Կապիտան Թենիեն»
12.25 Բարի ճանապարհ
12.45 Այն, ինչ պետք է
13.00 Մուլտսերիալ
13.30 Ձեզ համար, այգեգործներ
13.45, 00.05 Սիրո հավատարմություն
14.50 Փառատոնի դափնեկիրներ
16.00 Մ/ս-լ «Լինում է, չի լինում մի փոքրուկ»
16.30 Պարզապես երգ
16.55 QP ալիք
17.30 Գ/Ֆ «Օմեգա» տարբերակ» 4-րդ սերիա
19.00 Իմ երկիր
20.15 Երաժշտական դադար
21.00 Գեղֆիլմ
23.30 Մարդը եւ ծովը

ԿԻՆՈՄԱՐՏ

6.30 Ֆանտաստիկ «Բոժոժ»
8.20 Կոմեդիա «Ոչինչ չեմ տեսնում, ոչինչ չեմ լսում»
9.55 Ֆանտաստիկ «Ժամանակի ծեծեր»
11.30 Մելոդրամ «Անծանոթը տանը»
13.10 Մելոդրամ «Օնեգին»
14.50 Ֆանտաստիկ «5-րդ էլեմենտ»
16.50 Մելոդրամ «Հանդիպում կուրորտում»
18.20 Արկածային «Արարման 8-րդ օրը»
19.00 Կոմեդիա «Պարեկային մեքենա 54»
20.25 Ադես «Համաճարակ»
22.30 Ֆանտաստիկ «Մատրիցա»
00.40 Թրիլեր «Բիլլի Բատգեյթ»
2.20 միստիկ «Գործնական մոգություն»
4.20 Թրիլեր «Գայլուհին»

ОРТ

7.00 Բարի լույս
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15, 20.00 Ս-լ «Սիրո երկիրը»
11.10 «Կուրբան-Բայրամ»
12.00 Թույլ օղակ
12.50 Գրխամոլություն
13.20 Սոլտ-Լեյք-Սիթի: Օլիմպիադայի օրագիրը
13.50 XIX ձմեռային օլիմպիական խաղեր. լեռնային դահուկներ, սլալոմ (տղամարդիկ), եզրափակիչ հոկեյ (կանայք)
15.15 «Արծաթե գունդ»
16.15 Մ/ս-լ «Բոլոր շներն ընկնում են դրախտ»
16.40 Յոթ վերք, մեկ սպեղանի
17.00 Ս-լ «Մախաքեր ուժ. Կանխարգելման միջոցը»
18.00 Մեծ լվացք
19.25 Վավ. դետեկտիվ
21.00 Հրաշքների դաշտ
22.00 Ժամանակ
22.35 «Թեժ կետը»
23.40, 03.20 XIX ձմեռային օլիմպիական խաղեր. հոկեյ (տղամարդիկ), 1/2 եզրափակիչ, ուղիղ եթեր
01.30 Գ/Ֆ «Բանգալո»

РТР

6.50-10.00 РТР-ի առավոտը
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 21.45, 00.15 Լուրեր-Մոսկվա
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 21.00 Լուրեր
7.10 Ուղղափառ օրացույց
7.15, 8.20 Ազդ
7.25, 12.15 Հերթապահ բաժանմունք
7.30, 8.30, 9.30 Օլիմպիադա-2002, նորություններ
7.40, 9.40, 12.20 РТР-ի փորձաքննությունը
8.10 Ճանապարհային պարեկ
9.10 Ազգային եկամուտ
9.15 Մախմեդականները
10.15 Կուրբան-Բայրամ
11.05 Օլիմպիադա-2002. Գեղասահք
12.30 Ընտանեկան նորություններ
12.35 Ս-լ «Սանտա Բարբարա»
13.25 Ս-լ «Մելեխտա, միշտ Մելեխտա»
14.00 «Ինչ է ուզում կինը»
14.30 Մ/ս-լ «Պատիրուսի արկածները»
15.30 Ս-լ «Սիրո թեւեր»
16.25 Ս-լ «Վայրի հրեշտակ»
17.20 Ս-լ «Հատուկ ճշմարտություններ»
18.30 ՌԻՀԱ մոլորակ
19.00 Մամուլի ակումբ
20.00 Օլիմպիադա-2002. օրագիր
21.55 Ս-լ «Լեդի Բոսս»
22.55 Ս-լ «Տղանցիս սատանայի համար»
23.55 Օլեգ Գազմանովի համերգը
01.50 Օլիմպիադա-2002. Գեղասահք

НТВ

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Այսօր
7.10, 7.35, 8.10, 8.35, 9.10, 9.35 Առավոտը НТВ-ում
9.50 Ս-լ «Պատրիարքների անկյունում-2»
11.25 Սեփական խաղ
12.10 Ուշադրություն, հետախուզում է
13.20 Գ/Ֆ «Յոթ դայակները»
15.25 Շարունակությունը հաջորդիվ...
16.15 Պեպսի-Չարտ
17.25 Մասնագիտությունը լրագրող
17.55 Գ/Ֆ «Մեկ, երկու, երեք, գնում էին գինվորները...»
19.40 Քրեական գործ
20.40 Խոսքի ազատություն
22.15 Քրեական Ռուսաստան
23.50 Գ/Ֆ «Մոխրագույն գայլերը»
02.10 Կոմա

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել
Հայաստանի ֆոնդային բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Արոբերոց ՍՊԸ
ք. Երեւան,Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ախիանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Ախինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412

Ալս Էրգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Այռի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան,Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837

Ասպետ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն.37
Հեռ.՝ 571218

Արոշինբրոց ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 528986

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32, բն. 16
Հեռ.՝ 521389, (09)400699

Գոլդ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Գ.Լուսավորիչի 15/1
Հեռ.՝ 525822

Էդլեն-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50, բն. 26
Հեռ.՝ 528232, 540914

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532829, 532815

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 52641/

Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Մ.Գ.Մ. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Նորդ-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Ռեննաս ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 54-45-27

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Տանտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Օրիգինալ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Վարդանանց 5ա
Հեռ.՝ (09) 420449

ՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
590000 ← ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ →
www.spyur.am
www.yellowpages.am

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. փետրվարի 21-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: լավագույն գին Best price	Գնում* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Գնում* Bid: ծավալ Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: ծավալ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվազ. գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: առավ. գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: ծավալ (հազ. դրամ) Volume
[illegible]	ACHI	B											
[illegible]	AGBM	B											
[illegible]	AGYM	B											
[illegible]	ALMS	B											
[illegible]	APAH	B											
[illegible]	APAK	B											
[illegible]	ARAV	B											
[illegible]	ARAX	B											
[illegible]	ARBC	B							5,000.0	5,000.0	5,000.0	0.0	40.0
[illegible]	ARDY	B											
[illegible]	ARGS	B											
[illegible]	ARKF	B											
[illegible]	ARKP	B											
[illegible]	ARMJ	B											
[illegible]	ARSL	B											
[illegible]	ARSO	B											
[illegible]	ARTX	B											
[illegible]	ASEV	B											
[illegible]	ASHB	B											
[illegible]	ASHBP1	B											
[illegible]	ASNR	B											
[illegible]	ASTM	B											
[illegible]	ATBE	B											
[illegible]	ATSH	B											
[illegible]	ATTX	B											
[illegible]	AVAG	B							150.0	150.0	150.0		463.2
[illegible]	AVHM	B											
[illegible]	AVTB	B											
[illegible]	AVTM	B											
[illegible]	BENT	B											
[illegible]	BHSP	B											
[illegible]	CHGG	B											
[illegible]	CPMT	B											
[illegible]	DAJK	B											
[illegible]	DBJG	B											
[illegible]	DJAH	B											
[illegible]	DZKT	B											
[illegible]	ECHS	B											
[illegible]	ECSG	B											
[illegible]	EELJ	B											
[illegible]	EFRZ	B											
[illegible]	EHHG	B											
[illegible]	EJWG	B											
[illegible]	EKIF	B											
[illegible]	EKB7	B											
[illegible]	EKGF	B											
[illegible]	EKOG	B											
[illegible]	ELAP	B											
[illegible]	ELEK	B											
[illegible]	ELMJ	B											
[illegible]	ELSO	B											
[illegible]	ELUS	B											
[illegible]	EMKFCO	B	500.0	500.0	100								
[illegible]	EMOR	B											
[illegible]	EMTA	B											
[illegible]	EPLG	B											
[illegible]	ERAZ	B							2,000.0	2,000.0	2,000.0		22.0
[illegible]	ERJG	B											
[illegible]	ERKB	B											
[illegible]	ERTO	B											
[illegible]	ESHG	B											
[illegible]	ETCG	B											
[illegible]	ETXS	B											
[illegible]	EVAF	B											
[illegible]	EVG1	B											
[illegible]	GAMC	B											
[illegible]	GANL	B											
[illegible]	GANV	B											
[illegible]	GARN	B											
[illegible]	GEGN	B											
[illegible]	GGAM	B											
[illegible]	GGMA	B											
[illegible]	GHRF	B											
[illegible]	GKND	B											
[illegible]	GMPG	B											
[illegible]	HAGB	B											
[illegible]	HASH	B	100.0	100.0	3,000								
[illegible]	HATC	B											
[illegible]	HATS	B	1,400.0	1,400.0	30								
[illegible]	HEHG	B											
[illegible]	HELM	B											
[illegible]	HKRL	B											
[illegible]	HOMO	B											
[illegible]	HSHN	B											
[illegible]	HSNG	B											
[illegible]	JHJG	B											
[illegible]	KASH	B											
[illegible]	KMET	B											
[illegible]	KMSH	B							100.0	100.0	100.0		38.1
[illegible]	KNET	B											
[illegible]	KNKA	B											
[illegible]	KPFA	B											
[illegible]	KREL	B											
[illegible]	KSHM	B											
[illegible]	LAON	B											
[illegible]	MOER	B											
[illegible]	MRSH	B											
[illegible]	MSKV	B											
[illegible]	MSTB	B											
[illegible]	MTSH	B											
[illegible]	NBTF	B											
[illegible]	NERN	B											
[illegible]	PLAS	B											
[illegible]	PMGK	B											
[illegible]	PORN	B											
[illegible]	RSTR	B											
[illegible]	RZTR	B											
[illegible]	SELN	B											
[illegible]	SHMN	B											
[illegible]	SHTK	B											
[illegible]	SKSG	B											
[illegible]	SSKN	B											
[illegible]	STAN	B											
[illegible]	TASP	B											
[illegible]	TAVR	B											
[illegible]	UKSH	B											
[illegible]	UNBK	B											
[illegible]	VAKF	B											
[illegible]	VELG	B											
[illegible]	VEVG	B											
[illegible]	VSHK	B											
[illegible]	VTMG	B											
[illegible]	YELK	B											
[illegible]	YKHG	B											
[illegible]	YPHG	B											
[illegible]	YRLE	B											
[illegible]	ZNGP	B											

* [illegible] www.armex.am

©Armex

Ժամանց

ԱՍՏՂԱ գուշակ 22 փետրվար

ԽՈՅ
Գործերի կամ կարիերայի առաջընթացը կարող է դեմ առնել խոչընդոտների: Անձնական գործերում կամ մոլեխաղերում հաջողություն մի սպասեք: Այսօր հաջողությունն ամեն պահի կարող է երես թեքել ձեզանից:

ՑՈՒԼ
Դեն նետեք բոլոր կասկածները եւ թույլ տվեք, որ վստահության զգացումը համակի ձեզ: Համարձակորեն շարժվեք դեպի ծրագրված նպատակը: Օրվա երկրորդ կեսին խնդիրները հնարավոր կլինի լուծել հովանավորների շնորհիվ: Երեկոն ավելի լավ է անցկացնել ընտանիքում:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ
Բարենպաստ օր է այն մարդկանց համար, ովքեր պատրաստվում են ավարտին հասցնել սկսած գործը եւ ստանալ կոնկրետ արդյունքներ: Կաճի ձեր էներգետիկ, ստեղծագործական եւ սեռական ներուժը: Օրվա երկրորդ կեսին հնարավոր են բարդություններ ազգականների հետ հարաբերություններում:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ
Այսօր չարժե ընդունել հեռագնա ծրագրեր: Չի կարելի հանդես բերել գոռոզամտություն, մերժել շրջապատի մարդկանց օգնության խնդրանքները: Խորհուրդ է տրվում վերադարձնել բոլոր պարտքերը:

ԱՌՅՈՒԾ
Լարված օր է: Բացառված չեն լուրջ սադրանքները, կորուստները, խաբեությունները: Հնարավոր են հուզական պոռթկումներ եւ նյարդային գերլարվածություն: Այս ամենի հետեւանքով առյուծներին սպառնում է սիրտանոթային հիվանդությունների ծագման վտանգ:

ԿՈՒՅՍ
Օրը կարող է լինել բավական ծանր, քանի որ կուտակվել են բազմաթիվ չլուծված խնդիրներ եւ չնախատեսված հարցեր: Չարակամների նենգությունը կամ ձեր սեփական սխալները կարող են դանդաղեցնել կամ նույնիսկ ի չիք դարձնել նախատեսված գործերը: Սպասողական դիրք բռնեք:

ԿՇԵՌՔ
Բացառված չէ, որ ստիպված լինեք զբաղվել հրատապ լուծում պահանջող գործերով: Թերեւս ձեզ վիճակվի շփվել անհետաքրքիր, քարացած մտքի տեր մարդկանց հետ: Ուստի պետք է խելամտորեն մոտենալ ամեն մի խնդրի, չնյարդայնանալ ձեր ազատության սահմանափակման պատճառով:

ԿԱՐԻՃ
Հնարավոր են պարտնյորների հետ լուրջ տարաձայնություններ վաստակած միջոցների շուրջ: Դրա հետեւանքով կարող եք վնասով դուրս գալ: Այսօր փոխըմբռնումն իսպառ բացակայում է: Դուք անմեղ մեղավոր կլինեք: Բայց մի հուսահատվեք. ամեն ինչ այնքան վատ չէ, որքան թվում է:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ
Այսօր ձեզ չեն խանգարի շրջահայացությունն ու զգուշավորությունը: Խորհուրդ չի տրվում գործել շեշտակի եւ անտեսել խոչընդոտները: Սպասողական դիրք բռնեք: Հաջորդ շաբաթ հնարավորություն կունենաք իրագործելու ձեր մտահղացումները:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ
Օրը նվիրեք ձեր կյանքի հաջողությունների եւ անհաջողությունների մանրակրկիտ քննությանը: Ձգտեք սահմանափակել շփումները: Ձեր հուզականությունը եւ ուրիշներին կարեկցելու հատկությունը կարող են ձեզ վատ ծառայություն մատուցել: Հնարավոր է, որ ձեր ակտիվ գործողությունները հանգեցնեն շրջապատի հետ առճակատման:

ՋՐՀՈՍ
Բարենպաստ օր է գործարարության եւ առեւտրի ոլորտներում աշխատող ջրհոսների համար: Հնարավոր է գայթակղիչ առաջարկ, որը կխոստանա դրամական մեծ եկամուտներ: Սակայն հապճեպ հետեւություններ մի արեք, եթե պարզեք, որ ձեզ համար հնարավոր են տհաճություններ:

ՁԿՆԵՐ
Այսօր կարող եք զբաղվել ձեր տան, բնակարանի բարեկարգմամբ, լուծել կացարանի պահպանության հետ կապված հարցեր: Հնարավոր է, որ հաջողություն ունենաք ֆինանսական գործառնություններում:

10 րոպեն արժե 100 հազար ֆունտ ստեռլինգ

Բրիտանական զանգվածային լրատվամիջոցներում հետզհետե շիկանում է մրցակցությունը նշանավոր մարդկանց ցուցադրման համար: Իրենց կուռքերին հատկացված հոնորարները հասնում են աստղաբաշխական թվերի: Մրցապայքարում առայժմ «առաջնության դափնին» պատկանում է ITV հեռուստատեսության III ալիքին եւ BBC հեռուստատեսության I ալիքին:

Օրինակ, ասում են, որ Բ. Սփիրսի թանկարժեք ժամանակի 10 րոպեն կազմակերպիչների վրա նստել է 100 հազար ֆունտ ստեռլինգ: Այսինքն այնքան, որքան երգչուհին ծախսել էր լոնդոնյան շրջագայության ժամանակ:

Խաչբառ

1

«Դեզահարդար» գործիք
Ոչ թե «Նեսկաֆե», այլ ...
Սառած «կաթոց»
3
Անտառի «ժամացույցը»
Ծաղրական նմանակում
Հարցաքերթիկ
«Մասիվի» «թրակիր» արձանը
Մեղվի «աստվածային» սնունդը
Ոտքերը «գրկած» շալվար
Պարտքի դիմաց ապրանք
Էրմիտաժի հայ տնօրենը
Ընկեր Մարգոյի աշակերտը
Դալուկ
Ախեցակովան ձեզ օրինակ
Զգեստ փեշ, սեղան ...
«Փեքակների» քաղաք Սյունիքում
Փոքր ալիք, կոհակ
Առաջին աքլորականչ
Փչակաբնակ սիրուն կրծող
«Գլխի ... փափուկ բարձ դնել»
«Չկայացած» սենյակ
Ուսումնական պրոցես
«Համաձայնվող» բառ
... ու կանոն
1
Լուսնի «հայրիկը»
Ջրհեղեղին պատրաստ մարդ
Խոսքի «փոստային» մաս
Բանավոր կտակ
Կաթիլը ... է ծակում
... քեմպբել
Հովվի «ֆլեյտան»
Ծառա Սիմոնի ծառա եղբայրը
Խաղալիք, կոնստրուկտոր
Մասնիկը «քիմիկոսերեն»
«Քնքուշ» ծղրիդ
«Տաքսի-տաքսի», ... խաչվանքյան
Անշարժ գույք
Նշանակություն
2
Դրան Նոր տարի էլ են ասում
Արշալույսի աստվածուհին
Տաքատ, դրամապանակ

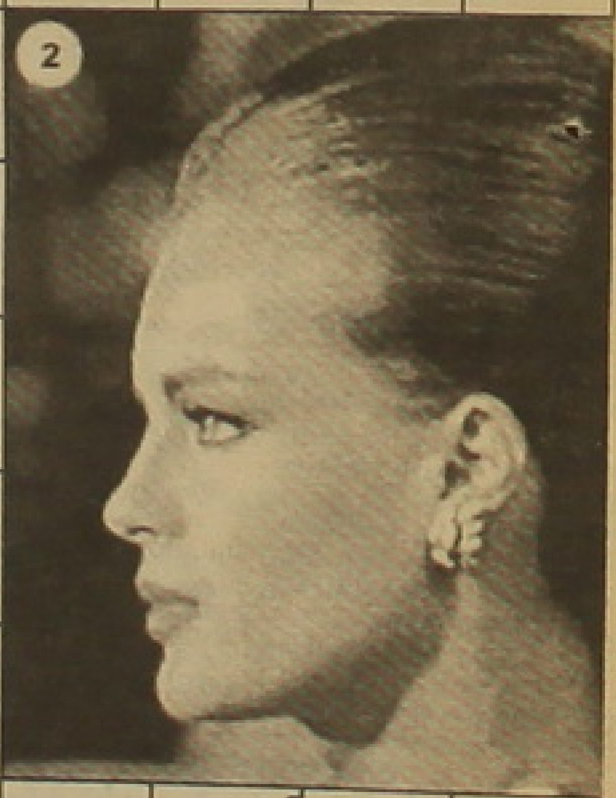
2

3

Կանացի «փոշեդիմակ»
Ջահել
Դժվար կացության «բանալի»
Ծնվել կամ լույս ... գալ
«Լոլոզ» հատապտուղ
Շերտավոր նրբատախտակ
Նվագարանի «թել»

ԱԶԳ

սկանվորդ

1

2

- Ավելի «աջ ձեռքը»
- Գաքայի միջադիր
- «Դերասանական ջոկատ»
- Խենթ, խեւ
- ..., պասիվ, իներտ
- Էդ ծակաչքը օձին էլ կխուզի
- Մանկամիտ տարիքի բերումով
- Բորշչ կաղամբ, փիփի ...
- Մկստանի նշանավոր աղետը
- Լիտվա Վիլնյուս, Լատվիա ...
- «Թզուկ» նիզակ
- Իտալական բղբադրամ
- Գրող ... Բալայան
- Գործունեության ճյուղ
- Սեգ, վսեմ, ...
- «Գզզըգված» բելակծիկ
- Լատինաամերիկյան պար
- Գնացք, ..., կուպե
- Գետը «սնուցող» երակ
- Փողոցում տապակվող հավ
- Ճերլոկ Հոլմս, էրջյուլ ...
- Դուետ Է.Իգլեսիաս եւ ...
- «Նամուս»-ի Սուսանի կործքինը
- Նազարի «ձին»
- «Ջեմպիոն» սուրճ
- Էնգելսը Ֆրիդրիխ, Մարքսը ...
- Ոտքով գնդակ «փախցընողի»
- «Երկարաքիթ» արկանետ
- «Հոպ» ասելու «նախապայման»
- Ծառի «կոշտուկ»
- Պատմվածքի եւ վեպի միջեւ
- Խտացրած ծուխ
- Մաուգլիի սողուն խորհրդատուն
- Արեւի օրաբաժինը
- եւ «Ռոկֆորը», եւ «Ռոքալը»
- Գինու «կաշվե արկղ»
- Լերկ քարաքանդված
- Նախշուն հավք
- Դուռ եւ սխտոր ծեծող
- «Բանան սիրող» հայ երգիչ
- Ճամփորդական ձեռնափայտ
- Քաղցր ղողանջ
- Գրպանի ծալովի զենք
- Անշունչ-անշարժ առարկա
- Թմրադեղ
- Բանական «գլուխ կոտրող»
- Պագանինիի ջութակի «միակը»
- Մուրաբա չիր, ...
- Չընտելացված
- Մեր ամենախոշոր սահմանակիցը
- Շորի ծվեն
- Մոծակից «վերան»
- Թոմ Կրուզ, ... Ճնայդեր
- Խառնըվածք
- Ասեղի «բնագավառ»
- Օջախի եւ կաթսայի «միջնորդը»
- «Հանրամատչելի» երաժշտություն
- «... աշխարհը ման եկա»
- «Տղամարդիկ». Կարինե եւ ...
- Հրաձգարան կամ ...
- Թղթին հանձնած «ակնթարթ»
- Մայրիջին «սազական» անուն
- Բուսաբանական ...
- Կլոր հաց
- «Իմիջը փոխած» ուսումնարան
- Օտարահունչ ձայնանիշ
- Կարմիր կովի չփոխածը
- Կարգվածի հակառակը
- Հացահատիկ, հողակտոր
- ԱՄՆ, Սպիտակ ...
- «Եսակենտրոն» տաշող գործիք
- Համրաքվե ..., ոչ
- Ազատության ...
- Հանգ, համաչափություն
- Բարքառային սիրած էակ
- Զգացվող կինոնկար
- «Կայացած» նկազ
- Կենացը «ծաղկացնողը»
- Ռանդվող շինանյութ
- Հարսանեկան շղարշ
- Փաստող անձ
- «Լուսատու» անձնանուն
- Անգլիական «սեփականություն»
- «Չարի վերջի» միամիտը
- Ճաշի հետքը զգեստի վրա
- ..., ձեր, նրանց
- Գանձի, դրամի, աղբի
- Համերգային հարթակ
- Ֆուտբոլ ՖԻՖԱ, շախմատ ...
- Այսօրն էլ վաղը կդառնա ...
- Խիղճ, կարեկցանք
- Հարդագողի ճանապարհ, ... կաթին

3

4

5

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

«Հեյդար Ալիեւը երբեք հրաժարական չի տա»

Իշխող «Նոր Ադրբեջան» կուսակցության փոխնախագահ Ալի Ահմեդովը Բաքվի «525 գազեթ» պարբերականին տված հարցազրույցում ասել է, որ նախագահ Հեյդար Ալիեւը 1998 թ. պետության ղեկավար է ընտրվել ժողովրդի բացարձակ մեծամասնության ձայներով եւ իր լիազորությունները կկատարի մինչեւ վերջ: Ըստ Ահմեդովի, Հեյդար Ալիեւը երբեք հրաժարական չի տա, կմասնակցի 2003 թ. նախագահական ընտրություններին, որում կրկին կտանի համոզիչ հաղթանակ: Ահմեդովն ընդգծել է հատկապես Ալիեւի՝ Ադրբեջանում ժողովրդավարության հաստատմանն ուղղված ջանքերը:

Ադրբեջանում ժողովրդավարական գործընթացներին, մամուլի ազատությանը եւ մարդու իրավունքների հիմնախնդիրներին է անդրադարձել Բաքվում ԱՄՆ դեսպան Ռոս Վիլսոնը՝ «Թուրան» գործակալությանը տված հարցազրույցում, մասնավորապես ընդգծելով, որ Ադրբեջանում անցկացված բոլոր ընտրությունները չեն համապատասխանել միջազգային չափանիշներին:

Վիլսոնը, որ գրեթե ամեն շաբաթ հարցազրույց է տալիս ադրբեջանական որեւէ ԶԼՄ-ի, չի բացառել, որ տարբեր կազմակերպությունների կամ մարդկանց՝ ահաբեկչության հետ կապ ունենալու հետքեր գտնվեն Ադրբեջանում, բայց «այս տեսակի երկրներ շատ կան»: Դեսպանն ասել է, որ Վաշինգտոնը հետաքրքրված է Ալիեւի առողջությամբ, Ադրբեջանի նախագահի եւ ԱՄՆ պաշտոնյաների միջեւ որեւէ հանդիպում նախատեսված չէ:

Ենթադրաբար, հաջորդ շաբաթ ԱՄՆ պետքարտուղարությունը կհրապարակի մարդու իրավունքների տարեկան զեկույցը: Արդեն հայտնի է, որ Ադրբեջանի անունը՝ ազատ եւ արդար ընտրության մտահոգությունների առումով, մի քանի անգամ հոլովվել է:

Վրաստանը եւ Թուրքիան ստորագրել են ռազմական համագործակցության 2002 թ. ծրագիր

«Միայն 2002 թ. ընթացքում Վրաստան կժամանեն թուրքական 12 զինվորական պատվիրակություններ, Թուրքիա կայցելեն վրացական 10 զինվորական պատվիրակություններ», Վրաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ Թբիլիսիում ռազմական համագործակցության 2002 թ. ծրագրի ստորագրման ավարտին տեղի ունեցած բրիֆինգում ասել է թուրքական զինվորական պատվիրակության ղեկավար, գնդապետ Ադնան Գյուլերը: Ըստ թուրքական գնդապետի, երկու երկրների ռազմական գերատեսչությունների ստորագրած համագործակցության փաստաթուղթն ուղղված է տարածաշրջանում խաղաղության եւ կայունության պահպանմանը:

Ադնան Գյուլերը, համաձայն «Փրայմ նյուսի», ասել է, որ Թուրքիայի կառավարությունը նպատակադրվել է առաջայում եւս խորացնել եւ ընդլայնել Վրաստանի զինված ուժերին օգնությունը: Իր հերթին, Վրաստանի պաշտպանության փոխնախարար Գելա Բեժուաշվիլին հայտարարել է, որ վրացի խաղաղապահները թուրքական խաղաղապահ գումարտակի կազմում հաջողությամբ ծառայում են Կոսովոյում, եւ «ռազմական համագործակցության այդ օրինակը միակը չէ»:

Համաձայն ստորագրված վրացթուրքական ռազմական համագործակցության 2002 թ. ծրագրի, Թուրքիան հատուկ ուշադրություն է դարձնելու վրացական 11-րդ մոտոհրաձգային բրիգադի արդիականացմանը եւ Վրաստանի ՊՆ Կոջորի կենտրոնին, որտեղ պատրաստություն են անցնում խաղաղապահ ուժերը:

Սպանվել է Պսկովի շրջանի դատախազ Վալերի Ասրիյանը

ՊՍԿՈՎ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 21-ի առավոտյան Պսկովում սպանվել է Պսկովի շրջանի դատախազ Վալերի Ասրիյանը: Ինչպես Պսկովի լրատվական գործակալությանը հայտնել են մարզի ՆԳՎ-ում, ենթադրաբար սպանությունը պատվիրված բնույթ է ունեցել: Սպանությունը ենթադրաբար տեղի է ունեցել 8:40 րոպեին, երբ դատախազը տնից գնում էր դեպի Օկտյաբրսկայա հյուրանոցի մոտ գտնվող ավտոկայանատեղ: Դատախազի վրա հարձակվել է նրան սպասող քիլլերը եւ սպանել խլացուցիչով ատրճանակից թիկունքին արձակած կրակոցներով: Օպերատիվնիկները սպանության զենքը հայտնաբերել են դատախազի դիակից 50 մետրի վրա: Ենթադրաբար հանցագործը ճողոպրել է իրեն սպասող չպարզված մակնիշի ավտոմեքենայով: Այս հանցագործության հետաքննությանը ժամանակավորապես ձեռնամուխ է եղել Պսկովի մարզի դատախազությունը, սակայն Մոսկվայից Պսկով մեկնելու է պատրաստվում Ռուսաստանի գլխավոր դատախազության քննիչների բրիգադը: Վալերի Կարլենի Ասրիյանը հինգ տարի աշխատել է Պսկովի շրջանի դատախազի պաշտոնում: Մինչ այդ նա եղել է Պսկով քաղաքի դատախազի տեղակալը:

Ստարովոյտովային սպանողները կկալանավորվեն մոտ ժամանակներս

ՄՈՍԿՎԱ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Պետդումայի պատգամավոր Գալինա Ստարովոյտովայի սպանողները կկալանավորվեն մոտ ժամանակներս: Այս մասին հինգշաբթի օրը կայացած ասուլիսում հայտարարել է Ռուսաստանի ՆԳՆ հետախուզության գլխավոր վարչության պետի տեղակալ Անդր. Շչիլովսկին: Ըստ նրա, հետաքննությունը պարզել է այդ հանցագործության անմիջական մասնակիցներին, եւ նրանք հետախուզման մեջ են: Ըստ ՌԻԱ «Նովոստի»-ի, Շչիլովսկին նշել է նաեւ, որ Չեչնիայից Ռուսաստան վերջերս տեղափոխված երկու ռուս հայտնի քրեական հանցագործները ոչ մի առնչություն չունեն Ստարովոյտովայի սպանությանը: Նրանք ձերբակալվել են այլ մի շարք ծանր հանցագործությունների համար:

Պարզվել են Վլադ Լիստեւի սպանողները

ՄՈՍԿՎԱ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի ՆԳՆ տվյալներ ունի հայտնի հեռուստալրագրող Վլադ Լիստեւի սպանությունն իրականացնողների մասին, որ կատարվել էր 1995 թվականի մարտի 1-ին: Այս մասին, համաձայն «Գազետա.Ռու»-ի, մամլո ասուլիսում Մոսկվայում հայտարարել է Ռուսաստանի ՆԳՆ քրեական հետախուզության գլխավոր վարչության պետի տեղակալ Յուրի Կորոլյովը: Ըստ Կորոլյովի, ներկայումս այդ մարդիկ գտնվում են արտասահմանում: Նրանք հայտարարված են միջազգային եւ դաշնային հետախուզության մեջ:

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Երեւան քաղաքի կենտրոնում 80 մ² կիսանկուղային տարածք: Եռաֆազ հոսանք, ջուրը մշտական: Հարմար է օֆիսի, սաունայի, բարի եւ այլ օբյեկտներ կառուցելու համար:

Հեռ. 529-353, բջջ. (09)429353:

Գինը $20.000:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի դատարանի վարույթում է գտնվում Արմինե Վոլոդյայի Վարդանյանի դիմումը՝ Լորիս Կոլյայի Վանյանին (ծնվ. 1964 թ., բնակվել է Աբովյան քաղաքի 3-րդ միկրոշրջանի 21բ շենքի թիվ 12 բնակարանում), անհայտ բացակայող ճանաչելու վերաբերյալ:

Խնդրվում է բոլոր կազմակերպություններին ու քաղաքացիներին Լորիս Կոլյայի Վանյանի մասին իրենց հայտնի տեղեկությունները հայտնել Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի դատարանի դատավոր Հ. Սարգսյանին:

ACBA բանկը

ֆիզիկական անձանց տրամադրում է արտոնյալ պայմաններով ոսկու գրավով ապահովված վարկեր:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք ACBA բանկ

ք. Երեւան, Բայրոնի 1

(Պետական Կոնսերվատորիայի հարեւանությամբ)

Հեռ. 56 58 58, 56 85 85

ACBA BANK

ՀԱՅԳՅՈՒՂՓՈԽԲԱՆԿ

Միասին դեպի բարեկեցություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայկոոպը հրավիրում է աճուրդի

Այն տեղի է ունենալու 2002 թ. մարտի 4-ին, ժամը 12:00-ին, Հայկոոպի շենքում հասցեն՝ ք. Երեւան, Խանջյան 13

Վաճառվում են

հ/հ	Վաճառվող գույքի անվանումը	հասցեն, գտնվելու վայրը	վաճառքի մեկն. գին	Ան. մասն վճարի չափը
1.	Արմավիրի մարզի Այգեշատի ճաշարանը	Արմավիրի մարզ գյուղ Այգեշատ	1195.0	60.0
2.	Արմավիրի մարզի N 5 ճաշարան	ք. Արմավիր	3319.0	166.0
3.	Տավուշի մարզի «Իջեւան» ռեստորանը	ք. Իջեւան	3120.0	156.0
4.	Տավուշի մարզի «Բարեկամություն» ճաշ.	Իջեւան-Աչաջուր մայրուղու վրա	4912.0	246.0
5.	Գավառի հաս. սննդի միավ.			
	- ճաշարան (180 քմ)	գյուղ Նորադուզ	1224.0	61.0
	- ճաշարան տաղավար (180 քմ)	գյուղ Ծովազարդ	1594.0	80.0
	- սննդի պահեստ (120 քմ)	ք. Գավառ	149.0	7.5
6.	Մարտունու հաս. սննդի միավ.			
	- Կլոր սրճարան (588 քմ)	ք. Մարտունի	3994.0	200.0
	- ճաշարան N 6 (198 քմ)	գյուղ Վարդենիկ	1345.0	67.0
7.	Մարտունու մթերմ. գրասեն.			
	- կաղամբի պահեստ	ք. Մարտունի	3051.0	152.6
	- ավտոլավկա (Գազ-53)		78.4	3.7
	- կաթի պահեստ		330.0	16.5
	- ձվի պահեստ		207.0	10.4
	- մթերման տնակ		173.0	8.7
	- կամազ-511 (ինքնաթափ)		387.0	19.4

Աճուրդը կայանալու է դասական եղանակով

Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 2002 թ. մարտի 3-ը ժամը 16:00 աճուրդային հանձնաժողովին պետք է ներկայացնեն.

- աճուրդին մասնակցության հայտը
- աճուրդին մասնակցության վճարի անդորրագիրը, մուտքագրման հաշիվն է՝ 142010012508, Ագրոբանկի «ԱՂԱՍՅԱՆ» մասնաճյուղ

Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել աճուրդային հանձնաժողովին, հեռ. 54-15-04

TAXI Liza

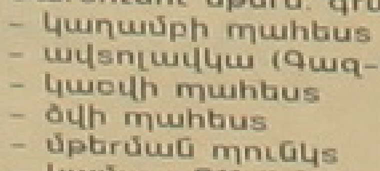

Фиксированные цены до аэропорта.

Предоставляются водители для вождения ваших машин

1 км- 70 драм

КРУГЛОСУТОЧНО

Машина подъедет к клиенту бесплатно

Музыкальный заказ на radio VAN FM 103.0

540044

"РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН"

RADIO VAN FM 103

Проект радиостанции "РАДИО ВАН" FM 103.0 "Золотая Лира" конкурс на лучшую армянскую песню года

Каждую неделю популярные ведущие "Радиостанции Ван" знакомят Вас с пятью песнями, которые исполняются отечественными исполнителями. С понедельника по пятницу на 103.0 FM-волне "РАДИО ВАН" Вы можете познакомиться с этими песнями, судьба одной из которых решится в субботу!

Только в субботу в 17.00 в прямом эфире радиостанции "РАДИО ВАН" Вы можете выбрать самую лучшую песню недели, отдав за нее свой голос! Последняя суббота месяца- хит-парад месяца! Конец года- хит парад года и заключительный Гала-концерт, в котором примут участие 12 лучших песен года!

"Золотая Лира"- это конкурс песен, которые выбирает народ!

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության 21. 02. 2002 Գինը՝ 100 դրամ